

HET SPOOK van den Wolvenburg

DOOR
A. HANS

— Niet ik, maar iemand anders heeft verteld hoe de zaak met de rovers zich toegedragen heeft. En ik wil u die gebeurtenis gaarne mededelen.

— Dus, ge ontkent ook de kommandant belasterd te hebben ?

— Zo stellig als op het eerste verwijt.

— Wij hebben nu geen tijd. Ge weet thans wat er tegen u aangevoerd wordt. Ge kunt uw verdediging voorbereiden.

— O, mijnheer, die verdediging zal mij slechts enkele minuten vragen...

Maar de Groot-Provoost maakte een afwerend gebaar.

— Als we u weer oproepen, zei hij. Ook van onze zijde moet een onderzoek plaats hebben. Ge kunt nu gaan.

Doolage maakte een buiging en verborg zijn teleurstelling. Hij voelde wel, dat Dutoit veel op hem voor had.

— Moet ik getuigen ? vroeg de voorman van Blasius-Boekel.

— Neen... De kwestie is uitgesteld.

Bernard wilde nu zo spoedig mogelijk het Landhuis verlaten. Aan de poort ontmoette hij raadsheer Vinckenier. Deze keek de meester van de Wolvenburg spottend aan en zei op boosaardige toon :

— Nu wordt ge hier niet meer als een prins behandeld, hé ?

— En waar is uw gezag ?

— Gij zegt ?

— O, 't is maar best niets te zeggen.

— 't Voorzichtigst voor u... Ja, man, als ge met de bezetter kersen eet, smijten ze u de stenen naar de neus !

— Uw insinuatie is gemeen ! Gij hebt platheden begaan tegen de bezetter ! Ik bleef mijzelf gelijk...

— Gij zegt !

— O, ge verstaat me heel goed !

En Doolage wendde de raadsheer de rug toe. Het liefst ware hij dadelijk naar huis teruggekeerd, maar hij moest in de namiddag de vergadering der edelen bijwonen en hij was dus wel verplicht nog te Aalst te blijven. In sombere stemming keerde hij naar het gasthof terug, zijn toestand overpeinsend.

IN DE HOEK GEDREVEN.

○ P dat ogenblik zat Jan De Lichte in een hut bij Munkzwalm. La Ruwière was weer op bezoek.

— Ge ziet er zo ernstig uit, zei de kapitein.

— Vanmiddag heeft de vergadering der edelen plaats.

— En gij gaat er niet heen ?

— Neen !

— Juist op 't ogenblik dat we uw hulp het meest nodig hebben, trekt ge u terug. Ge zoudt kunnen vernemen wat de plannen zijn van de Fransen.

— Och, dat weet ge.

— Maar half en half... We zouden

de strijd kunnen aangaan. De nieuwe oversten schijnen allen van dezelfde soort te zijn als Dutoit : veel babbelen, veel maatregelen op papier, maar weinig daden. Gisteren joeg ik Dutoit zelf en zijn patroelje door een pistoolschot op de vlucht, en zonder die kerel van de Wolvenburg, waren we met onze drie gevangen kameraden weg. Welnu, als de soldaten zich zo moedig gedragen, durf ik wel er tegen ingaan. Ik zou in één nacht vijf, zes inbraken laten doen met moord... dan een patroelje verrassen en al de mannen aan bomen hangen en de mensen van Oudenaarde tot Aalst, van Gent tot Geeraardsbergen waren nog met veel meer schrik geslagen dan vroeger. Maar gij zoudt ons moeten inlichten over de beweging van de soldaten. En ge durft nu al de vergaderingen niet meer bijwonen ! En niemand hindert u...

— Vanmiddag kan alles veranderen. Mijn doodsvijand is Doolage. Hij zal nu veel invloed hebben, juist door zijn optreden van gisteren. En hij beschuldigt me. Ziet ge ze me daar aanhouden, als ik bij de edelen zit, waar ook graaf de Caroloso mij beschuldigt ! En wat wilt ge u verzetten ? De Groot-Provoost wacht alleen op nieuwe troepen. Kunt ge met uw bang geworden mannen tegen een regiment op ? Ge hebt me zelf gezegd, dat Pebbel en nog enige mannen gevlucht zijn.

— Ja, de lafaards ! En vandaag vermisten we er nog zes !

— Welnu, het ware het beste dat wij ook vertrokken.

— Ik heb geen geld ! O, die valse Mariette, ze heeft mijn goud gestolen. Ze liep er mee naar Spitel. Ze heeft haar straf vast, maar ik had ze in mijn handen willen hebben ! Wat zou ik met mijn wraak wreed geweest zijn ! Spitel zal te Aalst ons allen verraden. Daarom zijn we verhuisd...

— Dat wil zeggen : de bende is verbrokkeld, een groep zit hier, een andere daar ! En ge hebt uw mannen niet meer onder uw toezicht. O, velen zullen deser-

teren. We zijn in de hoek gedrongen, bekende La Ruwière.

— Dat we die ellendeling van Mater al niet lang omver gestoken hebben.

— Hij is getrouwd met Aleida van Balen. En zij moet veel weten van ons door Spitel.

— Spitel !

En weer vloekte de roverskapitein.

— Wij konden Aleida aanklagen als zelve van de bende zijnde.

— Neen, zeg ik ! Nu nog niet, want wie weet, wat ze dan uitbrengt ? En thans zal ze zwijgen uit benauwdheid zelve verdacht te worden. Gij denkt maar aan uw wraak, omdat gij dit meisje als lief hadt willen hebben. We moeten voorzichtig zijn ! O, zo ge durfde ! Wanneer gij van de vergadering weg blijft, erkent ge schuld. Ge wijkt voor uw beschuldigers.

— Ik ga niet ! Als ze mij aanhouden, zit ik vast !

Jan De Lichte kon La Ruwière niet tot andere gevoelens brengen. Wel spraken beide schelmen af, Doolage bij zijn terugreis te bespieden en hem om het leven te brengen. Maar ze gevoelden zich in de engte gedreven. De bende was feitelijk uiteengedreven.

DE RAAD DER EDELEN.

BERNARD Doolage begaf zich naar de woning, waar de edelen van het Land van Aalst zouden vergaderen. Deze bijeenkomst had plaats in een deftig herenhuis.

Graaf de Caroloso had deze vergadering bijengeroepen. Tengevolge der maatregelen tegen de rovers, waren er meer edelen uitgenodigd dan aanvankelijk het plan was geweest.

Bernard Doolage trad binnen. De graaf begroette hem hartelijk, ook anderen toonden zich nu zeer vriendelijk, maar sommigen, die een kring vormden rond baron de Catarijsel, hielden zich of ze hem niet zagen. Telkens er een nieuwe bezoeker verscheen, keek ieder nieuwsgierig naar de deur.

Men noemde nog geen naam, maar deze was in elke gedachte : La Ruwière. Het gestelde uur voor de opening der vergadering sloeg, maar nog was jonker La Ruwière er niet.

— Heren, willen we plaats nemen ? vroeg graaf de Caroloso, die als voorzitter optrad. Velen van ons willen vandaag nog huiswaarts keren en voor duister op hun kasteel zijn. We hebben dus onze tijd nodig.

— Laat ons nog een poosje wachten, stelde de Catarijsel voor. We kunnen toch niet zetelen zonder jonker La Ruwière.

— Hij is uitgenodigd, hernam de Caroloso.

— Daar hij een zeer werkzaam aandeel neemt in de vervolging der rovers, kan hij door een belangrijke gebeurtenis opgehouden zijn.

Men voelde, dat dit alles reeds een schermutseling was tussen de baron en de graaf, de verdediger en de beschuldiger van jonker La Ruwière.

— Heren, sprak de Caroloso, de tijd dezer vergadering was vooraf bepaald. Ge weet allen, dat onze besprekingen in verband staan met twee medeleden van de adel : de jonkers Doolage van Mater en La Ruwière.

— En ge wilt ze beginnen zonder dat een der partijen aanwezig is ! riep de Catarijsel op plechtigen toon.

— Verschoning ! Laat ik u verzoeken kalm te blijven. Ik heb vooraf nog enige andere punten.

Ieder ging zitten.

— Heren, hernam de graaf, we zullen de kwestie Doolage van Mater-La Ruwière nog wat verschuiven, ofschoon ze voor deze bijeenkomst de voornaamste is. Vooraf wil ik twee andere punten behandelen. Het is u zeker allen bekend, dat Denijs van Balen aangehouden werd en in de gevangenis vertoeft. Hij wordt beschuldigd met de rovers in verband te staan. Het is ook onze zaak over hem uitspraak te doen. Kan iemand der aanwezigen over hem inlichtingen geven ?

— Ik, graaf ! antwoordde Bernard onmiddellijk.

— Gij hebt het woord, jonker Doolage.

— Denijs van Balen behoort tot de bende van Jan De Lichte en droeg de bijnaam van Spitel. Ik kan verscheidene bewijzen aanvoeren.

En Doolage deelde nu mede hoe hij zelf door Denijs aangevallen werd en hem leerde kennen als een handlanger van de rovers. Toen hij dit alles verteld had, zei baron de Catarijsel :

— Ik neem de verklaringen van jonker Doolage slechts onder voorbehoud aan. De beschuldiger wordt door ons zelf aangeklaagd.

— Maar sedertdien is er meer licht gekomen ! hernam de Caroloso. Ge leidt nu reeds de kwestie in, die wij zouden moeten verdagen. Wenst gij de verdediging van Denijs van Balen op te nemen ?

— O, neen...

— Anders zou ik zeggen, dat Denijs van Balen gisteren en vandaag weer op de pijnbank gelegd werd en alles bekend heeft.

— Dat kondt ge wel eerder hebben gezegd ! 't Was niet nodig dan aan de vergadering nog om bewijzen te vragen.

— Het is de gewoonte onder de adel naast het gewoon gerecht, ook uitspraak te doen wanneer een medelid van misdaad wordt beschuldigd. Het gerechtelijk onderzoek stelt jonker Doolage in het gelijk. Zijn aanklacht tegen Denijs van Balen blijkt waar te zijn. We kunnen straks daarop terugkomen. Ik stel voor Denijs van Balen uit te sluiten en hem niet meer als edelman te erkennen.

Algemeen nam men dit voorstel aan.

— En nu het tweede punt vervolgde de graaf. In mijn woning bevindt zich een meisje : Sipka geheten.

— Ha ! riep de Catarijsel. Zult gij ons hier komen lastig vallen over een Djypt ?

— Mijnheer de baron, gij hebt het woord niet...

— O, spreek maar verder ! Ik wacht u af...

— Dat meisje, hernam de graaf, vond ik onderwege met vreselijke brandwonden. Ik nam haar mee naar mijn kasteel en liet haar verplegen. Zij is nu genezen. Uit mijn onderzoek bleek het, dat dit kind na jaren trouw op een hoeve van baron de Catarijsel gediend te hebben, plots gevangen werd gezet. De baron beschuldigde haar een Djypt te zijn en hij paste een in ongebruik geraakte proklamatie toe en liet Sipka brandmerken en verjagen, maar tevens gaf hij zijn personeel bevel, om haar weer terug te voeren, teneinde aldus gelegenheid te hebben, haar in staat van banbreuk te verklaren en te kunnen doden.

— Dat is gemene laster ! schreeuwde de Catarijsel, woedend met zijn vuist op tafel slaande. Ja, ik heb die Djypt gebrandmerkt. Ze heeft zelve bekend, dat ze in betrekking stond met leden der roversbende. Zij trad op als bespiedster.

— Zij beschuldigde La Ruwière haar te willen hebben verlokken met hem mee te gaan en zulks was de aanleiding tot uw optreden.

— Die aantijging duld ik niet.

— Gij beweerde zelfs, dat Sipka handelde op aanstoken van jonker Doolage, om La Ruwière te belasteren.

— En dat is nog een vermoeden bij mij !

— Ik ken die Sipka niet, merkte Bernard kalm op.

— Nog een ander roversmeisje is op uw kasteel ! tierde de Catarijsel.

— Ja, een slachtoffer ook van La Ruwière, die haar kindje, waarvan hij de vader was, verstootte. En nadien doodde hij dit kindje, waarvan het graf te Ename bij de berg ligt.

— Wacht, tot La Ruwière hier is ! snauwde de Catarijsel.

— O, ik hoop dat ik hem ontmoeten zal, hernam Doolage bedaard.

De voorzitter vroeg om stilte.

— We behandelen straks de kwestie

La Ruwière ! verzekerde hij. Heren, ik moet hier nu ten krachtigste protesteren tegen de handelwijze van baron de Catarijsel jegens Sipka... Zulke praktijken verlagen de adel ! Wij hebben voorrechten en bevoegdheden, maar moeten die rechtvaardig gebruiken. Naast die rechten staan onze plichten. Niemand gelooft, dat Sipka vervolgd werd als Djypt. Ik zal bewijzen aanvoeren...

— Een weggelopen knecht moet zeker tegen mij getuigen ?

— Een eerlijk dienaar, welke weigerde zulke bevelen op te volgen. Maar durft gij hier uw baljuw doen verschijnen ? We zullen hem vragen of Sipka na haar marteling en zogenaamde verbanning niet teruggehaald moest worden teneinde haar voor de tweede maal te kunnen veroordelen en dan ter dood.

Er werd nog lang over deze kwestie geredetwist en tenslotte benoemde men een kommissie, bestaande uit voor- en tegenstanders van de Catarijsel om het geval grondig te onderzoeken.

— En nu moeten we het hoofdpunt aanvatten, verklaarde de Caroloso. Jonker La Ruwière is niet verschenen.

— Dan moeten wij de zaak uitstellen ! beweerde de Catarijsel.

— Ja... ja ! riepen zijn vrienden.

— Ik stem toe om een uitspraak te verdagen, antwoordde de graaf. Wij zullen jonker La Ruwière in elk geval de gelegenheid geven om zich te verdedigen, maar we behoeven daarom de zaak niet te verdagen. Op een vorige vergadering hebben we jonker Doolage wel veroordeeld, zonder hem te horen. En toen hadt gij geen bezwaar, mijnheer de baron ! Ik heb de zaak nader onderzocht. Het geval Sipka gaf er aanleiding toe en nu beschuldig ik La Ruwière in de eerste plaats van oplichting van verscheidene meisjes.

— Graaf, gij vergeet dat jonker La Ruwière de verloofde is van mijn dochter ! zei de Catarijsel.

— Jonkvrouw Renilde heeft die verloving verbroken. Zij is niet verblind en ik ben overtuigd, dat ik ook uw ogen

zal openen. Breng de eerste getuige binnen, vervolgde de graaf tot een dienaar, die achter de tafel stond.

Ieders aandacht was nu gespannen. Een meisje trad verlegen in de zaal. Ze was nog schoon, maar haar gelaat droeg de sporen van verdriet.

— Elvira Janszoon ! riep een der edelen. Wij waanden haar dood.

— Gij kent haar dus, baron van Doorens ? vroeg de graaf.

— Zeker... zeker ! Zij is de oudste dochter van boer Janszoon, die te Nederzwalm woont, een welgesteld landbouwer, rechtschapen lieden, hij en zijn vrouw.

— En dit meisje ?

— Zij stond bekend als treffelijk. Er was op haar nooit iets te zeggen.

— Welnu, hernam de Caroloso, dan kunnen wij de getuigenis van dit meisje horen. Ze zag er zeer tegen op, om hier te verschijnen. Ieder zal dat begrijpen.

— O, ja, heer, sprak nu de getuige. Maar ik kom, omdat de misdaden van La Ruwière moeten gestraft worden.

— Vertel ons uw lotgevallen, hernam de graaf.

— Drie maanden geleden kwam ik van de markt te Oudenaarde. Ik had veel boodschappen moeten doen en het was wat later geworden dan gewoonlijk. Al vroeg viel er een mist. Ik haastte mij langs de grote baan naar huis. Pas was ik Ename voorbij of twee mannen haalden me in.

Ze begonnen vriendelijk met me te spreken. Vooral een maakte mij bang. Hij keek me van heel dichtbij aan. En dan nam hij mijn arm en begon over liefde. Ik wilde me losrukken. De heer beloofde me geld, schone kleren en juwelen, als ik mee ging. Ik riep, toen we bij een hoeve kwamen, om hulp. De mannen grepen me vast en bonden me een doek voor de mond. Ze sleurden me van de grote baan op een binnenweg en, als we lang gegaan hadden, duwden ze me een huisje binnen. Ik schreide veel, maar niemand had medelijden met me. Ik werd in een kamertje gesloten

en daar kwam een vrouw bij me. « Ge moet geen verdriet hebben », zei ze. « Ge zult gelukkig zijn. Ge wordt het vrouwtje van een rijke jonker, zult altijd goed eten hebben, schone kleren, in een koets mogen rijden en alles krijgen, wat ge wenst ! » Ze lachte me uit, als ik zei, dat ik een fatsoenlijk meisje was.

's Nachts werd ik door de heer die me had opgelicht, op een paard gezet. Nog twee mannen reden mee. Zo kwamen we op een kasteeltje. Daar werd ik weer alleen op een kamer gestoken. Die heer sprak slechte taal tegen me. Ik verweet hem, dat hij een deugniet was en ik zei dat ik nooit naar hem zou luisteren. De volgende dag zette hij mij bij twee meisjes, die ook slechte taal spraken. Ze noemden me dom en dwaas. Ze lieten ringen en gouden ketens zien en schone kleren. Ze dronken wijn. Ik deed niets dan aan vader en moeder denken en schreien. Twee weken later brachten ze me op een nacht in een bos bij allerlei rare vrouwen en mannen. Ik hoorde dat het er van de bende waren. Ze zeiden : « Nog een lief van La Ruwière ». Ik moest daar werken. Ze hielden er me tot voor drie weken. Toen kon ik weglopen. Ik kwam te Aalst. Daar woont een tante van moeder. Die vrouw wilde me niet houden toen ik alles verteld had. Ze zei, dat ik vrijwillig weggelopen was. God weet, hoe ik tegen de oneer gestreden heb. Die tante joeg me aan de deur. Ik durfde naar Nederzwalm niet terugkeren. Wat zouden ze in het dorp van me zeggen ? O, ik was zo beschaamd. Ik verliet de stad en ik kon meid worden te Herzele. Daar sprak ik met een juffer van het kasteel...

— Met mijn dochter Amelia, zei graaf Caroloso.

— Die juffer heeft mijn ouders verruimd en vader is mij dan komen halen.

— Gesteld dat dit nu alles waar is, maar wie bewijst, dat die oplichting door jonker La Ruwière gebeurd is ? riep de Catarijsel driftig. Ge hebt dat in de ben-

de horen zeggen... Dat alles is zeer vaag. Ge kunt dat wel uitvinden.

— Jonker La Ruwière is de schuldighe, ik verklaar het bij God ! verzekerde het meisje. Toen ik te Herzele bij de boer diende, heb ik hem tweemaal gezien en goed herkend. Ik zweer het bij mijn zielezaligheid. Ik heb toen aan de mensen gevraagd, wie de heer was, die boerenzonen trakteerde. En allen noemden hem jonker La Ruwière van Burst.

Het meisje had haar verhaal dus geëindigd. Maar toen trad haar vader binnen, een kloeke boer, wiens gelaat echter de sporen van smart droeg. Hij verklaarde dat hij naar het kasteel van La Ruwière was geweest. Hij trof er alleen de vader aan. Deze aanhoorde het verhaal en had geantwoord :

— Ik kan er niets aan doen. Ik weet dat mijn zoon schandelijke dingen doet, maar hij luistert toch niet naar mij.

— Vader La Ruwière zou dat gezegd hebben ? hernam de Catarijsel spottend. Och, nu blijkt de leugen al te duidelijk.

— Lieg ik, mijnheer ? riep de boer verontwaardigd. O, gij beschuldigt dan een vader die vreselijk geleden heeft... God straffe de jonker, die aan ouders hun dochter ontnemt, die de eer van een treffelijk gezin schendt ! Ik zeg hier de waarheid, niets dan de zuivere waarheid en dat zweer ik bij God en al zijn heiligen !

Een andere getuige kwam, weer een meisje, 'n slachtoffer van La Ruwière. Zij was afkomstig van Maria-Latem. Ze woonde daar in een klein huizeke, toen op een nacht de rovers binnen drongen en haar medenamen.

En haar verhaal was hetzelfde als dat van haar lotgenote uit Nederzwalm. Ze had haar belager nadien herkend, toen ook zij naar de bende was gebracht. Daar was La Ruwière dikwijls geweest en hij zat uren bij Jan De Lichte.

de Catarijsel was bleek geworden. Hij sprak niet meer, maar luisterde als verslagen. Dit meisje was de bende ontvlucht, toen ze eens met enige vrouwen

een hoeve moest bespieden. Ze liep op het dorp naar de schout, doch die wilde niet luisteren. Hij vreesde de bende.

— Ik ben naar huis gegaan, eindigde ze dan haar verhaal. Vader en moeder hebben dan mijn avonturen voortverteld aan onze baron.

Deze edelman was aanwezig en bevestigde die verklaring.

Daarna verscheen Martijn. Hij vertelde hoe hij Aleida van Balen bevrijd had, zonder echter haar naam te noemen. Maar hij gaf de laatste woorden weer van de rover, die hij gedood had. En ook deze getuigenis was voor La Ruwière verpletterend.

de Catarijsel keek angstig naar zijn vroegere dienaar. Martijn moest echter niets mededelen over de ontvangen bevelen in verband met Sipka. Deze kwestie zou immers door een commissie nader onderzocht worden.

Eensklaps werd de deur met lawaai geopend. Dienaren wilden iemand verhinderen binnen te treden.

— Ik moet spreken... het brandt allemaal op mijn hart ! riep iemand. Laat me door.

En de vader van jonker La Ruwière trad in de zaal. Zijn gelaat was verwrongen en ieder ontstelde van zijn woeste blik.

— Baron La Ruwière, wenst gij hier het woord te nemen ? vroeg de Caroloso.

— Ja, antwoordde hij. Ik weet, dat deze vergadering belegd werd om over mijn zoon te spreken. Welnu, sluit hem uit... klaag hem aan, de onwaardige ! Ik zelf beschuldig hem !

Allen keken in spanning de edelman aan.

— Zoeven is mijn zoon thuis geweest, hernam vader La Ruwière. Hij heeft mijn laatste geld geroofd, zeggend dat hij voor goed vertrok. Hij heeft me zelfs geslagen... O, ik had eerder moeten spreken, ik had moeten zeggen, dat hij meisjes oplichtte, dat hij de zedelooste kerel was, die ooit in Vlaanderen heeft geleefd en dat hij met de bende van

Jan De Lichte meespande. Ja, ik had het eerder moeten bekennen, maar hij was toch mijn kind. O, wat ik al geleden heb!

— En gij liet toe, dat uw zoon zich met mijn dochter verloofde! schreeuwde de Catarijsel woedend. Gij kwaamt ons bezoeken... gij wenste Renilde geluk en ge wist, dat uw zoon een bandiet is.

— O, vergeef het mij. Ik hoopte dat die verloving, het huwelijk, hem op de goede weg zou brengen.

de Caroloso eiste stilte en sprak dan:

— De zaak La Ruwière is voor ons geeindigd. Ik stel voor dat we allereerst onze verontschuldigungen bieden aan jonker Doolage van Mater, die we vals beschuldigd hebben. Hij is voor ieder verrechtvaardigd en we bewonderen zijn rechtschapenheid en dapperheid!

De vergadering bekrachtigde deze woorden door luide toejuichingen, en ieder kwam Bernard de hand drukken.

Alleen de Catarijsel bleef koppig en nog meer beschaamd achter.

— We sluiten jonker La Ruwière uit en het is onze plicht hem bij het gerecht aan te klagen, vervolgde de Caroloso.

— En ook de vader, voegde de Catarijsel er bij. Hij is medeplichtig.

— Diens geval moeten we nader onderzoeken, hernam de graaf. Dat is een punt voor een volgende bijeenkomst. Zo ook dat van Diederik van Balen, wiens verblijf ons nu onbekend is.

Bernard ontstelde. Zou men ook Aleida noemen? Maar haar naam bleef achterwege.

Een bediende meldde nu, dat de Groot-Provoost van het Franse leger op de vergadering toegelaten wilde worden. De Caroloso ging hem tegemoet en hij leidde hem binnen.

De Groot-Provoost verklaarde nu, dat de strengste maatregelen tegen de rovers getroffen werden en hij op medewerking van de adel rekende om de bende geheel uit te roeien.

Hij verwachtte nieuwe troepen. Deze waren reeds op weg en men zou een ware klopjacht inrichten. Intussen werden bruggen en veren bewaakt en men had de bandieten feitelijk binnen een beperkte kring ingesloten.

De graaf deelde dan mede, welk besluit men tegen jonker La Ruwière genomen had. De Groot-Provoost gelastte een officier, die hem vergezelde, onmiddellijk boden naar alle bruggen en veren te zenden, om La Ruwière de vlucht te verhinderen.

Vader La Ruwière bleek de zaal reeds verlaten te hebben.

Door dit onderwerp werd de aandacht van de Groot-Provoost op Bernard Doolage gevestigd.

— Ik kan over die persoon nog niet oordelen, zei de Fransman. Ik heb zonderlinge verslagen over hem gehoord. Hij weet trouwens dat hij ter verantwoording zal opgeroepen worden.

Bernard had gehoopt, thans eens rustig met de Groot-Provoost te kunnen spreken, maar dit viel tegen. Goed, hij zou zich dan verdedigen, als hij daartoe de kans kreeg.

De vergadering eindigde. Het was voor Doolage te laat, om nog naar huis terug te keren. Hij zou morgen vroeg vertrekken, want hij verlangde naar zijn Aleida.

Hij wist, dat hij nu in alles op de steun van de adel kon rekenen.

In het gasthof zaten weer veel burgers, die de gebeurtenissen bespraken. En ze beweerden, dat de kommandant die middag met een geduchte macht de stad had verlaten.

— Morgen zien we weer nieuwe gevangenen, voorspelden de optimisten.

Doolage ging vroeg ter ruste. Lang lag hij toch te peinzen. Een geheime angst beving hem. Denijs van Balen had alles bekend. Zo beweerde graaf de Caroloso en hij moest deugdelijke inlichtingen bezitten.

— En zal Spitel nu ook Aleida aan zijn lot willen verbinden? Zal hij haar

durven beschuldigen van medeplichtigheid ?

Zo vroeg Bernard zich telkens af. Eindelijk kwam dan toch de slaap.

TE ETIKHOVE.

DEZELFDE dag waren Tinus en juffrouw Larifère in een koets heengereden. De dame zou straks haar dierbaarste wens vervuld zien. Ze ging trouwen. Ze kreeg een man. En teder blikte ze Tinus aan, die zich niet op zijn gemak gevoelde.

Te Leupegem stopte de koets. En Renatus stapte nu in. Hij begroette het paar hartelijk.

— O, wat ziet de bruid er allerbevalligst uit, vleide hij. Tinus, ik zou bijna jaloers op u worden...

Juffrouw Larifère bloosde zedig...

De koets reed nu een eind de weg naar Ronse op, maar sloeg dan links af.

— We zullen nu spoedig te Etikhove zijn, beweerde Renatus. Wat voel ik mij gelukkig medegewerkt te hebben tot het vormen van dit nieuw huisgezin. 't Is waarlijk of ik vandaag ook een beetje trouw.

En hij dacht aan het fortuin van de bruid.

— Mijn vrouw zou gaarne meegekomen zijn, maar ik wilde het niet toelaten. We moeten de goede afstand behouden. Ze zal als dienstbode bij u inwonen en dus past het haar niet bij het huwelijk van haar meesteres te zijn. Bij mij is het een ander geval. Ik ben van voorname familie en alleen de oorlog heeft me in een afhankelijke positie gebracht ! O, juffrouw Larifère, wat zal jonker Doolage woedend zijn !

— Meent ge ?

— Ik kan het mij al voorstellen. Hij heeft nu notaris Lentenier in de arm genomen... of hij zal het doen, om dit huwelijk te beletten. En straks zit ge met uw lieve man gezellig bijeen aan uw eigen haard. Hij zelf heeft al spijt van zijn haastig huwelijk.

— Hoe zo ?

— Och, dat gaat niet goed. Die Aleida zit altijd maar te wenen, omdat haar neef gevangen is. Ge moet het geheim kennen. Ze is eigenlijk verliefd op Denijs, maar ze heeft vlug de onnozele hans van de Wolvenburg genomen, om nu veilig te zijn voor het gerecht. Ik heb die knepen seffens doorzien. Doch voor Doolage ben ik maar een knecht, en naar mijn waarschuwing wilde hij natuurlijk niet luisteren. Hij zit daar nu met zijn eeuwig wenende vrouw.

— Hij verdient zo iets, verzekerde de bruid.

— Hij is dom, aartsdom. En 't is hard voor een verstandig en verlicht man als ik zulk een meester te moeten gehoorzamen. Het lot kan toch wreed zijn ; en Renatus liet zijn stem trillen. Maar kom, ik mag uw blijde stemming niet vertroebelen. Ge zit daar als twee tortelduifjes.

Juffrouw Larifère bloosde weer.

— O, dat zie ik gaarne ! Wat is de liefde toch schoon... ze maakt van mensen engelen... Tinus kan niets zeggen van ontroering, maar de zaligheid straalt uit zijn zachte ogen...

Zo ratelde Renatus voort, tot het rijtuig het dorp bereikte.

— Blijf maar zitten, zei Renatus toen. Ik zal de brave pastoor waarschuwen.

Hij dacht aan het verhaal, dat hij de bejaarde geestelijke opgedist had en hij vermaande het bruidspaar de biechtbriefjes gereed te houden.

De meid liet hem in de pastorij.

— Mijnheer de pastoor, het is vandaag de schoonste dag van mijn leven, sprak Renatus. De boetvaardigen zijn daar en hun zieltjes zijn nu zuiver als linnen. Wilt ge meekomen en ze verbinden in de echt, alvorens de duivel ons een nieuwe poets speelt.

— Ga maar naar de kerk, ik kom langs de hof, zei de pastoor.

— Goed zo...

En Renatus liet de koets nog wat verder rijden. Hij hield een laatste aanspraak.

— Bruid en bruidegom, zei hij, nog

enige ogenblikken en ge zijt man en vrouw. Uw geluk is het mijne. Nu zal de pastoor achter de plechtigheid u wel een sermoentje toedienen over zuiver leven en over zonden, die ge begaan hebt. Och, hij is sukkelachtig en zegt bij ieder huwelijk hetzelfde. En dat is nogal gepeperd, omdat hij hier met ruw volk te doen heeft. 't Is overal met de zeden treurig gesteld. Trek het u dus niet aan, als hij meent, dat ge zijt gelijk zijn parochianen.

En na die aanbeveling, leidde Renatus het paar binnen het kerkje, dat er zeer vervallen uitzag. Een man volgde hen en vroeg :

— Wat wilt ge hier ?

— En wie zijt gij, vriend ? wilde Renatus weten.

— De koster...

Renatus fluisterde even met juffrouw Larifère, die een geldstuk uit haar beugel haalde en dit de man toereikte. De koster dankte beleefd. Een glans vloog over zijn verweerd gelaat.

— Zijt ge niet tevreden ? vroeg Renatus.

— Ja... Wat moet ik nu doen ?

— Wachten op de pastoor. Zeg eens, als een brave man, sluit de deur. Daar staan al een paar gapers en die klabetters zouden beter hun eten gaan koken, anders krijgen ze te noen nog een pak ransel van hun man.

De koster gehoorzaamde nu gewillig.

Eindelijk verscheen de pastoor en hij kwam tot dichtbij het paar.

— Uw biechtbriefjes, fluisterde Renatus.

Als de geestelijke juffrouw Larifère ging ondervragen, kon alles uitkomen, zijn listen en leugens. En misschien weigerde de pastoor dan het huwelijk te sluiten.

De grijsaard zag de briefjes na en knikte dan goedkeurend.

— En gij belooft voortaan braaf en godvruchtig te leven ? vroeg de geestelijke.

— Zeg ja ! prevelde Renatus.

Maar hij zou zijn heiligschennis niet

kunnen doordrijven. Hevige slagen klonken op de deur en de koster ging verschrikt open doen.

— Soldaten ! riep hij. Ha, ik peinsde al, dat het geen zuivere zaak was.

Renatus beefde van schrik. Wat betekende deze stoornis ?

Een officier trad binnen.

— Komt allen eens buiten ! beval hij. De kerk is een heiligdom.

Het gezelschap verliet het bedehuis. Tinus greep Renatus bij de arm en waggelde van vrees. Dorpelingen kwamen nieuwsgierig nader.

Een burger, die de soldaten vergezelde, wees naar Tinus en zegde :

— Dat is hij !

— Wat kwaamt ge hier doen ? vroeg de officier door een tolk aan de bruidegom.

— Hier... trouwen, mijnheer ! stamelde Tinus.

— Wie is die dame ?

— Ha, juffrouw Larifère...

De officier wenkte haar terzijde en vroeg :

— Is die man uw verloofde ?

— Ja, mijnheer. Maar wat betekent dit alles ?

— Kent ge hem wel goed ? Weet gij, dat die kerel een vagebond en vermoedelijk een rover is ?

— Grote hemel... mijnheer toch ; hij deed zich voor als een welgesteld rentenier. Maar hebt ge geen verkeerde voor.

— Neen ! Reeds gisteren werd de man bij ons aangeklaagd als verdachte, en volgens de proclamatie moest hij naar Aalst gezonden worden. Maar hij had zijn hut verlaten.

— Zijn hut ?

— Ja, juffrouw...

— O, mijnheer... en hij vertelde me, dat hij een landgoed bezat te Maria-Horebeke. Hoe schandelijk werd ik misleid !

— Vanmorgen werd de kerel herkend door een van de mannen uit de streek, die ons als verspieters dienen. Hij verliet met een dame Oudenaarde. Andere burgers hadden u herkend, maar

wisten niet wie bij u was. De schout verzekerde me, dat gij eerzaam zijt.

— O ja, mijnheer...

— Alleen wilde ge met alle geweld trouwen...

— Met een man naar mijn hart. Ik wist niet, dat ik zo misleid werd.

— Enfin, ik laat u dus vrij. Rijd met de koets naar Oudenaarde terug. Wij zijn wel op het juiste ogenblik gekomen.

— O, wat ben ik u dankbaar, mijnheer... Doe mij de eer aan me te komen bezoeken!

En juffrouw Larifère deelde haar adres mee. De Franse officier was dan ook een knappe man, nog in de kracht van zijn leven.

— Dank u voor de uitnodiging, antwoordde hij glimlachend.

— Laat ik u op een middagmaal uitnodigen, om u mijn dankbaarheid te bewijzen. Bepaal zelf een dag, mijnheer.

— Ik zal u een boodschap zenden, maar nu ben ik geen meester van mijn tijd.

— Ik reken dus vast op uw komst.

Juffrouw Larifère had gezien dat de officier geen trouwring droeg en nieuwe hoop rees in haar hart, dat zulks een behoefte aan liefde had.

Ze keek Tinus en Renatus met een verachtelijke blik aan, nam geen notitie van pastoor of koster en steeg in het rijtuig.

— Ik zal u begeleiden, juffrouw, zei Renatus. Tot mijn grote verontwaardiging bemerk ik, dat we beiden bedrogen zijn.

— Koetsier, als hij meerijden wil, sla hem dan uw zweep op zijn valse troonie...

De officier trad nader en legde Renatus de hand op de schouder.

— Hier blijven, zei hij. Met ons gaat ge mee.

— Mijnheer, ik versta geen Frans. Wilt ge bedoelen, dat ik gevangen ben?

— Ja, antwoordde de tolk, die tevens als gids diende.

— Tiste, gij zijt het? Ge weet toch wel, dat ik op de Wolvenburg aan het

hoofd sta van de dienstboden, maar geen rover ben. Wordt Tinus beticht? Wie had dat gepeinsd? Maar ik ben geen familie van hem, tenzij door mijn vrouw. En ik heb Elsje getrouwd, om haar van die vagebond te bevrijden. Zeg aan uw oversten, dat ik met mijnheer Doolage de rovers help bevechten. We namen er gevangen.

Maar de tolk vertaalde niets, want op een wenk van de officier werden Tinus en Renatus elk achter een paard gebonden.

De officier sprak intussen met de pastoor. En de geestelijke wendde zich tot Renatus en zei:

— O, jonkman, ge wilde een nieuwe, zware zonde bedrijven. Met leugen en bedrog zijt ge tot mij gekomen en ge zoudt een Heilig Sakrament schenden. Doe boetvaardigheid.

— Neen, mijnheer de pastoor, ik wilde die man daar bekeren... hem op de goede weg brengen... Ik zweer het u...

— Denk aan uw ziel! Ge hebt mischien nog maar kort te leven...

— Wat! Heeft de officier u mischien gezegd, dat ze mij zullen ophangen? kermde Renatus.

En schreiend betoogde hij zijn onschuld, roepend:

— Soldaten... mensen toch, ik ben geen rover... ik zou liever mijn handen laten afkappen hebben dan te stelen. Bij mijn ziel, ik ken de bende noch van ver, noch van dicht. Om mijn eerlijkheid, heeft jonker Doolage van Mater mij in dienst genomen en met hem heb ik de rovers achtervolgd.

Maar het was alles te vergeefs. De gevangenen, aan de paarden gebonden, werden meegeleid naar Oudenaarde.

Hier liep het volk te samen en schold de aangehoudenen uit.

— Hij, maar ik niet! schreeuwde Renatus. Ik heb niets misdaan... ik ben geen rover.

Ze werden in de gevangenis opgesloten. En dadelijk verscheen de schout.

— Die kapoen heb ik hier nog gehad, zei hij, op Renatus wijzend.

— Ja, mijnheer, erkende de jonge man. En ge weet dat ik onschuldig was.

— Dat weet ik niet, jongen... en ik geloof juist het tegendeel... Laat me eens nadenken... De schout van Oudenaarde is geen stommerik. Ha, gij zijt er 's nachts uitgekropen, toen Jan De Lichte in de gevangenis drong, natuurlijk in afspraak met enige verraders van soldaten...

— Maar, mijnheer de schout, ik ben de opperknecht van jonker Doolage.

— Ha, de schavuit, die met Aleida van Balen, mijn verloofde, getrouwd is. Hij heeft de jonkvrouw bang gemaakt, omdat Denijs aangehouden werd en zo haar hand gekregen. En gij zijt zijn knecht? Dat is geen aanbeveling.

Toen de officier vernam dat Renatus nog in deze plaats was geweest en toen met de hulp van Jan De Lichte ontvlucht was, twijfelde hij niet meer in het minst aan zijn schuld.

— En wat hoor ik, jongen, vervolgde de schout streng. Gij wilde juffrouw Larifère koppelen aan die andere rover?

— Neen, mijnheer de schout, ze hadden mij gevraagd om getuige te zijn. Ik wist niet, dat Tinus van de bende was...

Renatus kon zich echter niet vrij pleiten. Hij drong bij Tinus aan toch te zeggen, dat Elsje's man eerlijk geleefd had, maar de tweede gevangene zat daar gelijk een menselijk wrak, als ging dit alles hem niet aan.

— 't Is de buurman van juffrouw Larifère die dat huwelijk gemakeld heeft, hernam Renatus tot de schout.

De buurman werd gehaald en verhoord. Hij zei, dat hij alles om de grap had gedaan. En de buurvrouw kwam ook en noemde haar man een ezel, om zulke grappen uit te halen. Ze beloofde 't hem ferm in te peperen. De heren konden dat gerust aan haar overlaten. Hij zou niet voor de tweede maal zulke fratsen uithalen. En ze mocht haar echtgenoot meeledigen en joeg hem alvast met een schop uit de kelder.

Na de middag kwam er een kar voor en Renatus en Tinus werden er op geduwd met nog enige verdachten. Een sterke patroelje omringde het voertuig.

— Naar Aalst! zei de officier.

En Renatus had geen tijd meer om tot het samengetroepde volk een rede te houden.

— Weer rovers! klonk het overal langs de weg en uit huizen en hoefjes kwamen de mensen kijken, tevreden over al die aanhoudingen welke toch een betere tijd beloofden...

EEN VRESELIJKE ONTDEKKING.

NOG enkele edelen, die ver van de stad woonden, hadden na de vergadering van de adel te Aalst overnacht. En met hen reed Bernard Doolage 's morgens heen. Sommigen waren van hun dienaren vergezeld en men moest dus geen aanval der rovers vrezen.

De reisgenoten waren ook uit de omgeving van Oudenaarde en zo had Bernard een goed geleide.

De tocht verliep goed. Bij Blasius-Boekel zag men een troep volk.

— Er is zeker weer wat te doen, zei er een van het gezelschap.

— O, daar is een vaste post van de soldaten, vertelde Bernard. Misschien werden er nieuwe aanhoudingen gedaan.

— Laat ons gaan zien.

En sneller reden de heren, zodat ze spoedig op de dorpsplaats stonden.

Eensklaps verbleekte Doolage.

— Grote Hemel... zie ik goed... Aleida! stamelde hij. Mijn vrouw aangehouden. Ha, Spitels wraak. En Dutoit is er bij. Ha, dat was zijn expeditie.

Bernard sprong uit het zadel.

— Houd mijn paard! riep hij tot een jongen.

Driftig drong hij door de menigte. Hevig medelijden met Aleida beving hem. Daar zat zij, vernederd, beschimpt gehoord als een misdadige.

— Wat wilt gij? snauwde iemand de heer van de Wolvenburg toe.

— Laat mij door! antwoordde Bernard met hese stem.

— Neen... het volk moet op afstand blijven.

Maar daar naderde Dutoit, de kommandant van Aalst, en hij zei tot Doolage:

— Volg mij in 't gemeentehuis. Ik moet u ernstig spreken.

Doolage volgde de officier in de herberg, waar een kamer tot behandeling der gemeentezaken diende. Dutoit joeg een ambtenaar op ruwe toon buiten, deed de deur dicht en stond nu alleen met Bernard.

— Gij hebt Aleida van Balen op de kar gezien? zei de Fransman.

— Ja... en ik vraag u wat zulks betekent!

— Ik heb bevel Aleida van Balen aan te houden en naar de gevangenis van Aalst te brengen. Hier is mijn mandaat.

En Dutoit haalde een stuk te voorschijn. Doolage zag het in.

— En dat moest gebeuren binst mijn afwezigheid? vroeg hij.

— Dat ging mij niet aan... Aleida van Balen is een verdachte en dat is voor het gerecht een reden, om haar aan te houden. Wij wisten dat ze zich op de Wolvenburg bevond en dus ging ik haar halen... Ik behoef toch geen rekening te houden met de betrekkingen tussen haar en de heer Doolage...

— Wat belooft? Gij twijfelt nog, dat zij mijn echtgenote is?

— Denijs van Balen heeft in zijn bekentenissen meegedeeld, dat zijn nicht Aleida hem hielp in het roverswerk.

— Hij liegt, de schurk!

— Dat is uw zienswijze, maar het gerecht vond de bekentenis gewichtig genoeg, om tot Aleida's aanhouding over te gaan. Zo gij haar echtgenoot zijt, wel, ik zal daarvan verslag geven en dan loopt gij kans eveneens aangehouden te worden.

— Het is nu genoeg, ik ga mee naar Aalst.

— Niet met mijn konvooi...

— Er dicht bij... ik zou niet gaarne zien, dat mijn vrouw in handen van de rovers viel.

Dutoit voelde de zinspeling wel, want woedend snauwde hij:

— Mijnheer, er is nog een rekening tussen ons te vereffenen.

— Inderdaad.

— En ik raad u aan verdere beledigingen voor u te houden.

— Ik wil met mijn vrouw spreken...

— O, neen!

— Wat! Gij zoudt mij dat verbieden?

— Stellig! De aangehoudene mag met niemand spreken. Eerst zal zij verhoord worden.

— En dat op beschuldiging van een gemene schurk!

— Die met haar woonde en de jonkvrouw beter zal kennen dan gij, die alles door de bril van de liefde ziet. Maar wij kunnen nu niet langer redeneren. Ik word te Aalst verwacht. 'k Zag u en wilde u in kennis stellen van het gebeurde. Ik ben dus naar de Wolvenburg geweest, om Aleida van Balen, verdacht van medeplichtigheid aan de misdaden der bende, aan te houden. Uw personeel liet mij pas binnen, nadat ik lang aangedrongen heb. Het wilde zich verzetten tegen de aanhouding.

— Hadt gij mij gewaarschuwd! Ge wist, dat ik me te Aalst bevond.

— Dat ging mij niet aan, ik heb het u al gezegd! Pas nadat we een uwer knechten gekneveld hadden, konden wij onze opdracht vervullen. Ik heb de man tenslotte vrij gelaten, maar zulk een handelwijze is niet van aard om aan de onschuld van uw vrouw — als ze dit dan is — te denken!

— En waarom, mijnheer?

— Gij hadt blijkbaar bevelen gegeven weerstand te bieden... Vermoedelijk verwachtte gij dergelijk bezoek.

— Gemene insinuaties! De bevelen golden voor de rovers.

— Men zag toch wel dat wij soldaten waren !

— De rovers gebruiken allerlei listen. Maar we pleiten hier de rechtszaak niet.

— Juist... Toch wil ik u zeggen, dat Aleida van Balen ook een zeer vreemde houding aannam, weinig passend voor iemand die zich sterk gevoelt door de onschuld. Wij moesten de deur inbeuken van de kamer, waar zij zich bevond, en toen ik de hand op haar schouder legde, riep ze : « Ik had het gevreesd ! » Die woorden zijn veelbetekend.

En ja, Bernard Doolage ontstelde zelf... O, hij begreep die uitroep wel ! En Aleida had zo'n gebeurtenis verwacht.

Maar voor het gerecht zouden ze een bewijs van schuld zijn.

— Mijnheer, hernam Dutoit, nu is ons onderhoud geëindigd, niet waar ? Ik heb mij zeer hoffelijk gedragen en u volkomen ingelicht.

— Hoffelijk ? Gij waart wel de laatste geweest, die hier had moeten optreden.

— Dat is eenvoudig jaloersheid van u. Wij zullen uw oordeel niet vragen over hetgeen ons te doen staat. Gij schijnt altijd nog te vergeten, dat wij het land bezetten en hier de meesters zijn ! En nu is het genoeg ! Ik ga verder...

— Gij weigert mij dus een onderhoud met mijn vrouw ?

— Ja, dat kunt ge te Aalst aanvragen.

Dutoit verliet de kamer. Doolage ging ook naar buiten.

— Aleida ! riep hij en zijn stem trilde van medelijden.

De jonge vrouw hief verrast het hoofd op. Ze herkende de stem. En nu zag ze haar echtgenoot.

— Aleida, gij zijt het slachtoffer van leugen en laster ! zei Doolage luid. Ik zal het bewijzen.

— God weet, dat ik onschuldig ben ! verklaarde de gevangene vrouw.

Het volk keek nieuwsgierig toe, maar

de soldaten dreven het weg en ook Doolage moest wijken. De kar zette zich in beweging. Weer was het Klaas Boon, die als voerman opgeëist werd. De andere edelen omringden Bernard.

— Ja... Aleida van Balen, antwoordde Doolage gejaagd. Ze wordt belasterd door de ellendeling haar neef... En op de aantijgingen van zulk een gemene schurk, wordt een eerbare, edele vrouw aangehouden ! Wat een schande ! 't Is verschrikkelijk !

— Maar waarvan beschuldigt men haar dan ? vroeg men.

— Tot de bende te behoren ! Is het niet afschuwelijk ? En Dutoit weigerde mij met haar te laten spreken. Maar ik zal mijn maatregelen nemen... Ge zult er meer van horen !

Doolage besteedde weer zijn paard en volgde de soldaten, echter enige afstand latend tussen hem en Dutoit. Hij wilde nieuwe konflikten vermijden, begrijpend, dat er van de harde kommandant toch niets te verkrijgen zou zijn.

't Was een pijnlijke tocht. Overal kwamen de mensen kijken en Bernard hoorde schimp en hoon over haar, die hij zo innig beminde en nu niet helpen kon.

Eindelijk bereikte men Aalst en Doolage gruwde, toen Aleida in de gevangenis werd opgesloten. Hij begaf zich naar het Landhuis en drong aan om de Groot-Provoost te spreken. Nog wachtte hij, toen Dutoit er binnen trad en dadelijk bij de opperofficieren ging.

— Hij is me altijd voor met zijn laster en leugens, mompelde Bernard.

Haar laaide op tegen de losbol, de kerel zonder enig zedelijk gevoel, die Aleida had achtervolgd, als ware zij een gemene deerne, en nu haar bewaker was.

Enige ogenblikken later werd Doolage toch binnen geroepen en de Groot-Provoost vroeg hem, wat hij verlangde.

— Mijnheer, zoeven werd mijn vrouw in de gevangenis opgesloten, zei hij.

— Dan kan ik u geen geluk wensen

met zulk een echgenote. Ha, zij is uw vrouw ? Zulks versterkt zeer de vermoedens tegen u.

— Vermoedens ?

— Natuurlijk ! Aleida van Balen wordt door haar eigen neef aangeklaagd.

— Laster !

— Misschien wordt gij zelf misleid. Denijs van Balen heeft die bekentenissen slechts afgelegd gedwongen op de pijnbank.

— Hij handelt uit wraak, want hij wilde Aleida huwen en zij weigerde.

— Tut, tut, het onderzoek tegen Aleida van Balen is pas geopend en ge wilt reeds een pleitrede houden. Wat geduld, ge zult gehoord worden, maar wij gaan met orde te werk.

— O, sluit me bij haar op, heer !

— Dat kunt ge denken ! Om samen een plan tot verdediging op te stellen.

— Ja, als ge mijn woorden zo uitlegt.

— Mijnheer, alles zal op rechtvaardige en regelmatige wijze geschieden. Is uw vrouw onschuldig, dan verlaat zij de gevangenis. Maar geef ons tenminste de tijd het onderzoek te doen.

— Mag ik dan niet dadelijk de laster van Denijs van Balen weerleggen ?

— Neen ! Trouwens gij zelf wordt verdacht.

— Van medeplichtigheid aan de benede ?

— Er zijn zonderlinge feiten te uwen laste, mijnheer ! In uw kasteel was een bergplaats van rovers...

— Die ik dadelijk aangaf !

— Maar intussen konden de bandieten hun buit wegslepen ! En dat was zonderling ! Een roversmeisje vertoefde op uw kasteel, maar nu was ze verdwenen. Kommandant Dutoit had last die deerne mede te brengen, doch kon haar niet vinden ! Ge hebt Jan De Lichte verscheidene malen ontmoet en die aartsmoordenaar liet u met vrede...

— En zij bestormden mijn kasteel ! riep Doolage verontwaardigd. Telt dat dan niet ?

— In schijn viel hij u misschien aan,

maar nu zijn we aan het onderzoek en het is nog te vroeg u te verdedigen.

— Hij daar belastert me en verdraait alles... en alleen omdat Aleida van Balen mijn vrouw is ! kreet Doolage naar Dutoit wijzend.

— Sla geen acht op zijn woorden ! zei Dutoit tot de Groot-Provoost. Ik vergeef ze hem... hij is er niet verantwoordelijk voor nu...

Enige raadsheren van het Land van Aalst waren ook aanwezig.

Vinckenier stond nu op en zei tot de Groot-Provoost :

— Mijnheer, met uw verlof, zou ik gaarne een woord spreken.

— Laat horen !

— Ik kan getuigen dat kommandant Dutoit altijd vriendschap heeft bewezen aan jonker Doolage, zelfs te veel, naar mijn mening. De kommandant was te goedgegelovig en het is dus wel alleronzinnigst van de heer Doolage, om thans van wraak te spreken. Ook ik wil er nog op wijzen, dat zich onder de laatst aangehouden en zekere Renatus Wiele bevindt, gegrepen te Etikhove, samen met een gevaarlijke vagebond. Die Renatus is knecht op de Wolvenburg en zijn vrouw, een familielid van de rover Tinus, dient er als meid.

— Wat ? Is Renatus ook aangehouden ? riep Doolage uit. Nu begrijp ik er niets meer van !

— O, neen, gij begrijpt nooit iets, spotte Vinckenier.

— En 't is nu wel een ezelstamp, die ge toebrengen wilt, zei Bernard.

— Maar ziet ge mijn bureel voor een herberg aan ? schreeuwde de Groot-Provoost nijdig. Heer Doolage, is die... hoe heet de aangehoudene ook ?

— Renatus Wiele, antwoordde Vinckenier haastig.

— Welnu, is die kinkel knecht bij u ?

— Ja...

— En de ander ?

— Niet !

— Maar zijn vrouw ?

— Een eerlijke en rechtschapen dienstbode.

— Zonderling, dat zij ook weer op de Wolvenburg dienen !

— Och, als ik zelf verdacht word, ik, die de rovers ging aanvallen bij Erpe, toen mijnheer Dutoit niet durfde meegaan, ik, die een aanval der bende op mijn kasteel afsloeg, drie bandieten gevangen nam, maar loslaten moest op bevel van mijnheer Dutoit, ik, die eergisteren zorgde, dat mijnheer Dutoit aangehouden en naar Aalst kon voeren, wel, mijnheer, dan vind ik niets zonderlings meer ! Sluit mij ook maar op !

— Ga heen... ga onmiddellijk heen ! tierde de Groot-Provoost.

— Toch zal ik recht zoeken ! riep Bernard uit, de zaal verlatend.

Hij informeerde naar 'n rechtsgeleerde en had met deze een lang gesprek over Aleida. Dan begaf hij zich naar de gevangenis en staarde naar de grauwe muren. Zijn hart was vol medelijden met Aleida... O, hoe innig beminde hij haar !

Wat ze gevreesd had, was nu gebeurd ! En de schijn getuigde tegen haar.

— Maar haar oom zal spreken ! besloot Bernard. Dat zal dan tenminste een goede daad zijn op het eind van zijn leven ! Hij heeft genoeg misdreven jegens zijn nicht...

EEN DROEVIGE THUISKOMST.

DOOLAGE kwam op de Wolvenburg aan en had de gevaren van de tocht bij donker getrotseerd. Een der Blommaerts liet hem binnen.

— Sander kan zijn dienst niet doen, zei hij.

— Ik weet alles, wat er gebeurd is, mijn vriend, sprak Doolage.

— God verlaat de zijnen niet, jonker. Petrus werd wel door een Engel uit de kerker verlost na het bidden van zijn vrienden.

— Ik dank u voor uw troostwoorden. Ja, we zullen goede moed houden.

— De mensen kunnen allerlei kwaad tegen ons bedenken, maar God is mach-

tig, om het ten goede te keren. Zo ging het ook bij Jozef, toen zijn broederen hem als slaaf verkochten. En uit de gevangenis werd Jozef verheven, bijna tot op de troon. Hij kon een groot volk voor de hongerdood bewaren !

— Is Sander ziek ? vroeg Bernard.

— Hij is gewond...

— Door die Franse officier ?

— Door zijn soldaten. Ze kwamen aan de poort en eerst wilde Sander hen niet binnen laten, maar toch deed hij het, nadat hij zeker was dat het mannen waren van de regering en van het gerecht...

— Hij kon niet anders...

— Toen eiste de officier, dat Sander de vrouwe zou roepen. Hij weigerde en trachtte de soldaten te beletten, op de trap naar boven te gaan. Ze grepen hem vast en sloegen hem, zodat hij bezwijmd lag. De officier toonde ons een bevel. Wij konden niet langer weigeren. We moeten de overheid gehoorzamen.

— 't Is waar !

— De vrouwe sloot zich op haar kamer op en wilde de deur niet openen. De soldaten hebben de deur ingebeukt en de vrouwe met geweld meegevoerd. Zij weende en riep om u... Wij hadden allen veel medelijden met haar.

Zuchtend zonk Bernard in een zetel neer. Het was een droevige thuiskomst.

Elsje trad binnen. Ze had veel geschreid, want haar ogen waren rood.

— O, jonker, snikte ze. De vrouwe... Ik was bij haar toen de soldaten de deur insloegen... En die officier deed dan nog gemeen. Hij zei... ik moet u die woorden overbrengen : « Nu heb ik u toch, schone ».

— Wat ! Heeft hij dat gezegd ? riep Bernard verontwaardigd.

— Ik hoorde het duidelijk. O, jonker, is alles niet een list van hem, om jonkvrouw Aleida in zijn macht te krijgen ?

— Neen... Denijs heeft Aleida aangeklaagd, maar er is bij de officier ook wel leedvermaak en wraakzucht.

En Bernard vertelde aan Elsje alles.

— Ik wil dit getuigenis voor het gerecht herhalen, verklaarde Elsje.

Bernard wist nu al, dat de taak der verdediging een zware zou zijn. Dutoits invloed was groot. En dan de schijn en het vooroordeel.

— Maar Elsje, hernam de jonker, in mijn verdriet vergeet ik nog iets...

— O, jonker, weet ge nieuws van Renatus? Hij is vertrokken op dezelfde morgen als gij en nog niet terug.

— Renatus is te Aalst...

— Ook aangehouden?

— Ja... samen met Tinus...

— Met Tinus? Zeker was hij weer bij hem om dat huwelijk.

— Mogelijk! Ik zal het onderzoeken.

— Renatus aangehouden! O, wat een onrechtvaardigheid! Renatus heeft veel gebreken, maar was altijd eerlijk. He-laas, in die huwelijkszaak week hij van de goede weg.

— Maar dit heeft met de bende niets te maken.

— Hij was bij Tinus... en mijn oom kende verdachte lieden.

— Ja... zo zal Renatus ook in de strik gevallen zijn.

Elsje was nog meer bedroefd. Al had ze dikwijls verdriet over haar man, toch voelde ze nu, hoe lief ze hem had!

In de keuken vertelde ze het gebeurde.

— Ik had er iets van vernomen, zei Jan-Baptist, de broer van Sander.

— Wat weet ge dan?

— Ze zouden te Etikhove aangehouden zijn bij een huwelijk... Maar het is een gek verhaal. Tinus wilde daar, zo beweren ze, een juffrouw uit Oudenaarde trouwen... Maar 't is te dwaas om het te geloven. De mensen vinden nu zoveel uit.

Bij stukken en brokken hoorde Elsje nu toch de waarheid en het werd haar duidelijk, dat Renatus door al zijn gekonkel, zelf de aanhouding bewerkt had.

Maar ze zou hem helpen. Ze moest getuigenissen verzamelen voor Renatus' gedrag.

Intussen was Bernard bij Sander ge-

gaan. Deze droeg verscheidene wonden aan het hoofd.

— Het heeft niets te beduiden, zei hij toch. Wat rust en ik ben weer de oude.

Hij vertelde ook alles nog eens en de jonker dankte hem voor zijn trouw.

*

De volgende morgen bezocht Bernard de pastoor van Volkegem. Hij wilde nu weten waar Diederik van Balen zich bevond. De oude moest getuigen.

— Diederik van Balen, antwoordde de priester ernstig, is gisterenavond in boetvaardigheid en oprecht berouw gestorven.

Bernard was zeer teleurgesteld. Een voorname getuige, wiens mond voor altijd gesloten was! De jonker vergezelde toen de pastoor naar een hoefje. En daar, op een kleine voutekamer, lag de meester van het Vossenhol. Bernard bad even bij het lijk. Dan ging hij in een ander vertrek, waar Lotje zat. En hier vertelde hij alles wat er gebeurd was.

Eensklaps stond Lotje op.

— Jonker, zei ze, ik ga naar Aalst...

— Waarom?

— Mij gevangen geven en getuigenis afleggen. Ik weet, dat vrouwe Aleida onschuldig is.

Bernard keek het roversmeisje vol hoop aan.

— Ik heb Spitel horen verklaren, hoe hij zijn nichtje bedroog. Hij snoefde er op, dat ze boodschappen voor hem deed, menend dat het eerlijke handel was. En toen ik hier de heer van Balen verpleegde, heeft hij mij ook veel van Spitel verteld en mij verzekerd, hoe Aleida hem van de bende wilde afhouden. Dat alles zal ik mededelen.

— Maar ge behoeft u daarom niet gevangen te geven, Lotje, hernam Doolage.

— Ja, anders zeggen ze, dat ik naar uw mond spreek. Gij zijt goed voor mij geweest, jonker. Ge waart de enige die medelijden met mij had. Ge naamt mij in uw huis. Ik zal alles doen, wat ik

kan om de vrouwe te verlossen. Weerhoud me niet, jonker, ik ken mijn plicht.

Lotje stond vastberaden op en verliet de hoeve. Bernard riep haar terug. Maar ze luisterde niet en snelde de heuvelhelling af. En 's avonds was ze ook in de gevangenis van Aalst opgesloten...

DE KLOPJACHT.

NIEUWE troepen waren aangekomen, en over de streek verdeeld. En op zekere morgen luidden in alle dorpen van 't Land van Aalst de klokken.

De boeren werden opgeroepen om met de soldaten jacht te maken op alle verdachte lieden : Djypten, vagebonden, die dan allen naar Aalst gestuurd moesten worden.

Men hield veel personen aan, ook onschuldigen, maar men zou te Aalst een schifting doen.

En in die stad zag men de benden opleiden, zodat de gevangenis te klein bleek en men nog een ander gebouw tot kerker moest inrichten.

Maar Jan De Lichte en jonker La Ruwière waren nog vrij. Men vreesde, dat het tweetal toch ontsnapt was.

Jan De Lichte en La Ruwière waren de nacht voor die algemene klopjacht samen te Dikkelfenne. Ze besloten inderdaad de streek te verlaten en begaven zich naar Gaver, om er de Schelde over te steken. Maar het veerhuis was toen reeds door soldaten bezet.

— We zullen te Eke proberen, zei de kapitein.

Ook hier werd het veer bewaakt.

— We zitten in de val ! kloeg La Ruwière.

De baljuw van Velzieke omsingelde met zijn mannen een hut in het bos. Enige rovers sprongen snel buiten. Jan De Lichte en La Ruwière waren bij hen. Ze wierpen de baljuw en een aantal mannen omver en snelden heen. Men schoot... Een rover werd gedood, twee bleven gewond liggen, maar de anderen ontsnapten.

Bij die vlucht geraakten Jan De Lichte en La Ruwière gescheiden.

In een werk over : « Jan De Lichte en zijn bende », door E. Ternest naar de echte bronnen bewerkt, vindt men de juiste bijzonderheden over de aanhouding van de roverskapitein.

Aan de avond van de dag, waarin de algemene klopjacht gehouden werd, kwam Jan De Lichte, waar hij in een schuur overnachtte. En Ternest beschrijft dan de verdere lotgevallen van de schurk :

« De volgende nacht verliet Jan De » Lichte Munte en het was slechts » langs ongebruikte wegen en kanten, » dat hij zijn weg kon vervolgen. Aldus » kwam hij eindelijk in het Dolaarbos, » op de wijk Kwatrecht, te Wetteren » aan, waar hij zich verborgen hield, in » afwachting dat een gelegenheid zich » aanbood om over de Schelde te » geraken. Tegen de morgen poogde hij een » schipper, die daar voorbij voer, mits » rijke vergelding, te overhalen om hem » over te zetten, doch de eerlijke man » weigerde en maakte zijn ontmoeting » aan de gewapende macht bekend. Het » bos werd nogmaals in alle hoeken en » kanten doorzocht, maar het gelukte de » vluchteling weer te ontsnappen. Het » was reeds de derde dag der algemene » klopjacht en Jan De Lichte was nog » niet aangehouden.

» Het kon omstreeks negen uur in de » morgen zijn, wanneer een visverkoper » met een kruiwagen door een hond » spannen, op de weg tussen Melle en » Gontrode reed.

» Omtrent halfweg, tussen de twee » dorpen, stond een dier linden, gelijk » men er soms nu nog aantreft, en welke » verscheidene eeuwen tellen. De » boom was van binnen hol ; een opening, die zeven of acht voet hoog tussen de eerste takken uitkwam, kon » gemakkelijk een mens doorgang » lenen. Voorbij de boom rijdende, hield » de hond van de viskoopman eensklaps » stil... hij begon te snuffelen en te » grollen en wat zijn meester ook deed

» om hem verder te krijgen, het was
» verloren moeite. Toen kwam daar juist
» een soldatenwacht en boeren voorbij.
» — 'k Wed, zei de viskoopman, dat
» zich iemand in de holte van de boom
» verscholen houdt. Mijn hond wil er
» niet voorbij.

» Dadelijk werd de boom omringd.

» — Een ogenblik, zei de overste der
» wacht. Wij zullen aanstonds zien wat
» er van is.

» Dit zeggende nam hij een grote
» steen en wierp die langs boven in de
» holte van de boom.

» Een gerucht gelijk het brullen van
» een wild dier, steeg uit de linde op.
» Een ogenblik later verscheen aan de
» opening het hoofd van een mens, die
» met gesloten tanden en gloeiende ogen
» de omstanders aangrijnsde ; na een
» halve minuut kwam het ganse lichaam
» tussen de takken van de boom te
» voorschijn en een man sprong onder
» ijselijk gevloek op de grond neer.

» Twintig handen tegelijk grepen hem
» vast en bonden hem, ondanks zijn
» hardnekkige weerstand, zo stevig aan
» handen en voeten vast, dat het hem
» schier onmogelijk was de minste be-
» weging te maken.

» Jan De Lichte was in de handen
» van het gerecht. »

LA RUWIERE.

SIPKA had voor Amelia de Carolo-
loso een boodschap gedaan. Het
meisje was geheel hersteld en in de om-
geving van het slot was het nu volko-
men veilig.

Voor baron de Catarijsel behoefde ze
niet te vrezen. De kommissie, op de
vergadering te Aalst aangesteld, had de
kwestie van het brandmerken onder-
zocht, zich tegen de onrechtvaardigheid
en wreedheid van de baron uitgespro-
ken en verklaard, dat deze openbare in-
eer-herstelling en schadevergoeding
verschuldigd was.

De baron scheen toen plots op reis te
moeten. Men wist, dat hij te Brussel

verbleef. Zijn vrouw en dochter waren
op het kasteel.

Sipka kon dus veilig uitgaan. En ze
kwam nu van een hoeve. Maar Martijn,
de wapenknecht, waakte toch over haar
en vlak bij de hofstede ontmoette hij
het meisje. Sipka vond dat blijkbaar
niet onaangenaam, want ze knikte de
jonkman vriendelijk toe. Opgewekt kou-
tend gingen ze samen naar het kasteel.

Een vrouw, die bij haar kinderen zat,
hoorde hen spreken en kwam buiten. Ze
wenkte hen. Het jonge paar trad nader.

— O, Martijn, zei ze fluisterend, kom
eens binnen... ik moet u wat zeggen.
Ik zit al heel de dag in grote angst.
Reeds enkele ochtenden mis ik wat :
eerst een konijn, dan een kieken, en
vanmorgen een brood en een stuk spek.
Een boogschuit van hier vond ik plu-
men en daar was de grond zwart ; men
had er een vuurtje gestookt. Voorzeker
zitten er hier dichtbij nog rovers ver-
scholen.

Martijn dacht even na.

— Luister, zei hij tot de vrouw, we
zullen ons, als het donker is, hier ko-
men wegsteken.

Op het kasteel deelde de jonge man
dadelijk aan de graaf mee, wat hij ver-
nomen had. De edelman besloot zelf eni-
ge mannen aan te leiden. Toen het don-
ker was vertrokken ze, de een na de
ander, om geen opzien te wekken. Bij
het huisje der oude vrouw kwamen ze
samen en verscholen ze zich achter de
struiken. Lang moesten ze wachten. Ze
hoorden het op een kerktoren midder-
nacht slaan. Toen werd hun geduld be-
loond.

Twee gedaanten slopen nader. Graaf
de Caroloso had aan zijn mannen ge-
zegd, dat ze niet onmiddellijk de ro-
vers aanvallen zouden. Hij wilde hen
volgen om hun schuilplaats te ontdek-
ken.

De beide kerels gingen naar het stal-
letje. Na enige minuten kwamen ze er
weer buiten. Martijn zat hun nu dicht
op de hielen, zich verduikend toch ach-
ter heesters en bomen. De anderen volg-

den ook, maar op meer afstand, ten-
einde de aandacht der rovers niet te
trekken.

Het duurde niet lang of de schelmen
bleven staan. Martijn was vlak bij hen.
Hij zag hoe ze een luik oplichtten. Hier
was dus hun hol... De mannen verdwen-
nen in de grond.

de Caroloso en zijn dienaren versche-
nen nu ook. Martijn vertelde zijn ont-
dekking.

— Ze zitten dus in de val, zei de
graaf. Laat ons nu oppassen. We moe-
ten geen van de onzen wagen. Laat
ons nog wat loeren.

Een half uur later verliet een der
schelmen het hol. Dadelijk werd hij
overmeesterd. Hij kon zelfs geen kreet
uiten. de Caroloso liet hem een eind
wegsleuren. Martijn en twee vrienden
bleven bij de kuil. De graaf ondervroeg
intussen de gevangene.

— Gij zijt van de bende, zei hij.

De kerel bezwoer dat het niet waar
was. Hij woonde in die kuil, omdat hij
vreesde als landloper aangehouden en
tot de rovers gerekend te worden.

— Met hoevelen zit ge in dat hol ?
vroeg de Caroloso. We zullen nagaan
of ge de waarheid spreekt.

— Nog een man en twee vrouwen.

— En meer niet.

— Ik zweer u, dat ik alles zeg, zo-
als het is.

De graaf besloot dan in de onder-
aardse schuilplaats te dringen. Twee
dienaren bleven bij de gevangene. Men
had een lantaarn meegenomen en stak
die aan. Vervolgens begaf de edelman
zich naar het hol.

Martijn stapte het eerst binnen. Hij
hield zijn pistool tot schieten gereed.

— Fiel, zijt ge daar al weer terug ?
vroeg er iemand.

— Ja, antwoordde Martijn op ge-
dempte toon.

Hij sprong van een trapje. Dadelijk
volgde een makker met de lantaarn.
Ook de anderen drongen binnen. Bij het
schijnsel zagen ze drie gedaanten. Een

man zat op een bankje. Twee vrouwen
sliepen op mos.

— Verraden ! schreeuwde de kerel
en hij sprong angstig op, maar zag de
wapens op zich gericht.

— La Ruwière ! riep de graaf ver-
baasd, de jonker herkenkend. In naam
der wet neem ik u gevangen.

— Ik heb het spel verloren, sprak
La Ruwière somber. Ik geef me over.

Moed had hij nooit gehad. Hij beefde
over al zijn leden.

La Ruwière werd gekneveld. De
vrouwen ontwaakten en keken eerst
verbaasd op. Ze begrepen wat er ge-
beurde, schreiden en gilden, maar bo-
den geen verzet.

De vier gevangenen werden naar het
kasteel geleid. Fiel bleek een vagebond
van Burst te zijn, die de bende als ver-
spieder gediend had. La Ruwière ver-
ried hem. De vrouwen waren twee
zwerfsters, die ook bij de rovers hadden
geleefd. Tot nu toe ontkwamen ze aan
de klopjacht en ze hadden Fiel en La
Ruwière ontmoet. Ze verscholen zich
met hen in een hol, een gelegenheid af-
wachtend om te vluchten.

De volgende morgen voerde de graaf
de vier gevangenen naar Aalst. De aan-
houding van La Ruwière maakte in het
ganse land van Aalst een geweldige in-
druk...

ARME ALEIDA.

A LEIDA van Balen zat alleen in
een cel. Dat was nog een gunst,
want wegens het groot aantal gevange-
nen, moest men er verscheidene samen
plaatsen. Aleida bleef nu toch ver-
schoond van het gezelschap van ruwe
goddeloze vrouwen.

Ze had alle moed verloren. Alleen be-
schuldigde ze zich nog Bernard aan haar
lot verbonden te hebben. Aleida weende
veel en het liefst ware ze hier in de
gevangenis gestorven.

Men had haar nog niet verhoord. En-
kel wist ze, dat Denijs haar aanklager

was. Ze vertoefde hier nu al drie dagen. Des avonds trad Dutoit, de kommandant van Aalst, binnen. Een cipier zette een lantaarn op de vloer en ging dadelijk heen.

Aleida huiverde. Ze vreesde de officier.

— Mijnheer, met welk recht komt gij hier? vroeg ze fier.

— Met het recht van stadskommandant, zo ge van recht spreekt, antwoordde Dutoit. Doch ik voel mij meer een vriend, Aleida.

— Ik heet mevrouw Doolage van Mater.

— Och, kom... ik weet immers alles.

— Wat bedoelt ge?

— Gij hadt mijnheer Doolage nodig en dat begrijp ik. In moeilijke toestanden doet men veel. Maar Doolage heeft niet de minste invloed. Integendeel, hij wordt verdacht. Ik kan u helpen en uit deze akelige gevangenis brengen. Al zo lang heb ik u opgemerkt en sedert kende ik geen rust meer... Ik heb u zo innig lief... O, als ge wilt, Aleida, breng ik u hier dadelijk buiten en dan breken voor u gelukkige dagen aan.

— Dus, gij houdt mij voor onschuldig? vroeg de gevangene.

— Alles hangt af van een verklaring, een uitlegging... Ik kan uw geval verzwaren, maar ik kan ook alle mededelingen van uw neef onzin en leugen noemen!

— O, hoe schandelijk mij zo te kunnen honen. Ik ben een eerlijke, gehuwde vrouw.

— Gehuwd?

— Ja, wettig gehuwd! En gij zijt gemeen en laf. Ga heen!

— Aleida, wees toch verstandig! Ge zijt nu wat verbitterd. Ik begrijp dat. Maar ik moest u aanhouden... ik had het bevel. En ik wil u bevrijden.

— Als ge niet vertrekt, roep ik om hulp.

— Men zou er geen aandacht aan schenken. Gij hebt al gehoord welk een hels lawaai al die mannen en wijven maken. Ze tieren en schreeuwen, vloe-

ken en schelden en vechten onder elkaar. En mijn hart bloedt, als ik bedenken, dat gij daarmee gelijk wordt gesteld.

— O, ik zal mij verdedigen.

— Aleida, ik aanbid u! Wees nu toch verstandig. Gij wilt u verdedigen! Moet dat schone lichaam gemarteld worden? Ja, dat zal men doen, als gij ontkent...

De jonge vrouw huiverde. De pijnbank! Ze had toen te Oudenaarde, als ze Bernard bevrijdde, de afschuwelijke toestellen gezien.

— Een beetje liefde... alleen uw toestemming, dat gij bij mij komt... en ik breng u uit deze afschuwelijke gevangenis, lokte Dutoit.

— Ik gebied u te zwijgen met die schandelijke taal...

— Ik doe of ik al die onrechtvaardige en harde woorden niet hoor... Denk aan de toekomst... O, moeten ze u voor het aanschijn van duizenden hier op de Markt te Aalst op het schavot brengen? Wees toch verstandig.

— Ik spreek niet meer tegen u...

En Aleida wendde zich om, met de rug naar de kommandant. Deze sloeg zijn armen om haar hals en zei hartschotelijk:

— O, liefste, verstoot mij niet!

Aleida slaakte een gil en rukte zich los. Zij riep luide om hulp. Dutoit schrok toen toch.

— Zwijg maar! snauwde hij nijdig. Ik ga al heen. Ge kunt nu nadenken. Liefde of het schavot.

— Dan het schavot! Dat begrijpt gij niet.

Dutoit vloekte.

— Nog een woord, zei hij met hese stem. Vertel niets van dit onderhoud, want dan leg ik alles tegen u uit en beweer, dat ge mij uw liefde aanboodt om vrij te komen.

— Schurk!

— En denk na! De pijnbank... het schavot!

De kommandant nam de lantaarn op en verliet de cel. In de gang siste hij:

— De mijne... of sterven! Ze kan

kiezen! Maar ik mag niet te roekeloos zijn. De Groot-Provoost moet daar niets van weten.

HET ONDERZOEK.

HET gerecht stond voor een geweldige taak: het proces van de grote bende.

Het vooronderzoek tegen Denijs van Balen was geëindigd. Spitel had alles bekend en zelfs zijn vader aangeklaagd en Aleida in zijn val betrokken. Ook anderen konden het loochenen niet lang volhouden. Maar er waren er, die de sluwste leugens verzonnen en zich hardnekkig verdedigden.

Eindelijk kwam de dag, waarop Aleida verhoord werd. Zij werd dadelijk tegenover Denijs gesteld. Deze huichelde.

— Lieve nicht, zei hij, ik zou gaarne uw naam verzwegen hebben, maar tegen de pijnbank is niemand bestand.

— Denijs, ik zweer u bij God, de waarheid te verklaren! riep de jonge vrouw hem toe. Gij weet, dat ik onschuldig ben en u altijd smeekte de bende te verlaten.

Maar de rechter maakte een eind aan die woordentwist. Hij zou de onderzaging doen. Denijs beschreef nu verscheidene tochten, waarop Aleida hem vergezeld had. De jonge vrouw moest dit erkennen. Maar dan vertelde de schurk allerlei leugens, beweerend, dat zijn nicht hoeven bespiedde om aan de bende aanwijzingen te geven. Aleida protesteerde verontwaardigd.

Er verschenen helers, bij wie Aleida geld was gaan ontvangen. Zij hield vol, dat ze meende Denijs in zijn handel te helpen, maar de rechter spotte met die verklaring.

Aleida werd gekonfronteerd met Jan De Lichte.

— Kent gij deze vrouw? vroeg de rechter aan de roverskapitein.

— Of ik ze ken? Ze is mijn lief geweest! loog Jan De Lichte.

— O, welk een gemene leugen! kreet Aleida. Wat moet ik al horen.

— Toe, toe, veins niet, vervolgde de schelm. Wij hebben genoeglijke dagen gehad op het kasteel van La Ruwière.

— Ik ben daar nooit geweest...

— Laat de jonker het getuigen. Maar die zal liegen en ook zeggen dat hij mij niet kent... Nu zijn het alleen eerlijke lieden. Toen was Jan De Lichte wel goed, om die arme adel geld te bezorgen! Aleida kent me niet... en ze heeft me omhelsd...

De schurk zei nog meer beledigende woorden, zodat Aleida van Balen rood werd van schaamte.

— Beken liever! snauwde de rechter haar toe.

— Dood mij, maar dwing me niet naar zulke taal te luisteren! smeekte ze.

Dergelijke ondervragingen matten haar zeer af. En des avonds lag Aleida van Balen koortsig op haar strolager. Ze verlangde naar Bernard. O, kon hij haar maar bijstaan, maar ze mocht haar echtgenoot niet zien.

Op zulk een avond kwam Dutoit bij haar.

— Aleida, zei hij, ik denk, dat gij nu wel verstandig zult zijn. Ik kan u verlossen, al waag ik er mijn eigen post aan, want deze zaak is te ver gevorderd om u nog onschuldig te verklaren. Maar ik ben bereid met u te vluchten, als ge me uw liefde schenkt.

Dadelijk riep Aleida om hulp en woedend liep de kommandant heen.

De volgende morgen kloeg de gevangene de handelwijze van Dutoit aan. De kommandant loochende alles en toonde zich zeer verontwaardigd. De rechter gebod Aleida te zwijgen, liever dan haar geval te verzwaren door een Frans officier te belasteren.

O, wat gevoelde Aleida zich eenzaam en verlaten!

*

Bernard zat al die tijd natuurlijk niet stil. Hij zocht de personen op, vroeger door Aleida voor rovers gewaarschuwd. Allen erkenden de waarheid, maar één

slechts was genegen als getuige te verschijnen.

Men kon nooit weten of er nog rovers rondzwierven, die het kwalijk zouden nemen, indien men tegen de bende optrad. En dan... als ze Aleida bleken te kennen, zouden de rechters hen misschien ook beschuldigen van medeplichtigheid! Ieder had nu de vreselijke beschuldiging tegen Aleida van Balen gehoord. En men kompromitteerde zich niet gaarne.

En wat kon Doolage tegen onwillige getuigen doen? Hen dagen, ja... maar als ze voor de rechters zwegen? Er waren zulke laffe karakters.

Dikwijls poogde Bernard, die veel te Aalst verbleef, bij zijn vrouw toegelaten te worden. Men weigerde. Ook de rechtsgeleerde kon geen verlof verkrijgen. Het Frans bestuur stoorde zich niet aan de wetten en voorschriften, maar trad willekeurig op.

De adel toonde zich zeer achterdochtig jegens Aleida. Zelfs graaf de Caroloso achtte het zeer goed mogelijk dat Bernard bedrogen was en in zijn liefde de schuld van zijn vrouw niet zag. Doolage vond zijn taak geweldig moeilijk.

Elsje dacht aan Renatus. Ze was ook naar Aalst geweest. Ze werd zelfs niet bij de rechters toegelaten. Och, zoveel familieleden stonden voor het Landhuis van Aalst of de gevangenis, beweerend, dat deze of die aangehoudene nooit iets misdeed, maar het slachtoffer was van laster en vijandschap.

*

Doolage werd door de onderzoeks-rechter ontboden.

— Waar is Diederik van Balen? vroeg de magistraat.

— Dood!

— Is dat de waarheid?

— Ik heb de gewoonte niet te liegen!

— Laat die toon varen! snauwde de rechter. Wij hadden veel grieven tegen u en ge kent ze... maar we geloven, dat gij de rovers bestreden hebt en we zullen een streep halen door zekere ver-

dachte feiten. Een zeker Lotje heeft ten uwen gunste gesproken. Dan uw optreden te Erpe, en te Mater... Basta, ge gaat vrij uit. Maar nu als 't u belieft geen verwaandheid. Dus ge beweert, dat Diederik van Balen dood is? Volgens de bekentenis van uw vrouw — een bekentenis, die we moeilijk uit haar kregen — is Diederik van Balen op de Wolvenburg geweest.

— Hij was stervend...

En Bernard vertelde hoe de heer van het Vossenhol binnen het slot was gehaald.

— Uit medelijden liet ik hem wegvooien, vervolgde hij. De man lag op zijn uiterste.

— Maar welk een bewijs hebben wij van zijn dood? vroeg de rechter.

— De akte... Ik zal u die bezorgen.

— Opgesteld door een geloofwaardig persoon?

— Ja... ge zult zelf oordelen.

— Bezorg ons die dan.

Bernard wilde dan over zijn vrouw spreken.

— Neen, daarvoor hoor ik u niet! zei de magistraat.

— Maar daag mij dan als getuige!

— Genoeg! Als wij de familieleden van twee honderd gevangenen moesten horen, dan duurde het proces dan ook twee honderd jaar!

— Denijs van Balen, de beschuldigde, is toch ook een familielid.

— Mijnheer, wij redetwisten niet. Een ander punt. Renatus Wieke is geen familielid van u?

— Neen...

— Wat kunt ge ons van hem meedelen?

Bernard vertelde nu, hoe Renatus met Tinus het huwelijk bekonkelde tussen laatstgenoemde en juffrouw Larifère. Tinus had partij willen trekken van de trouwlustigheid der dame. Dat was verkeerd. Maar geroofd had hij nooit.

Zo verdedigde Bernard zijn knecht.

— We zullen de zaak overwegen, zei de rechter. Ge kunt gaan.

— Nog een woord, mijnheer... Het geschil met de heer Dutoit...

— Ik heb u gezegd, dat we tegen u niets aanvoeren... en zeur nu niet langer.

Doolage ging heen. Er was hier niet te onderhandelen. Hij zou zelfs zijn vrouw niet mogen verdedigen en moest nu al zijn hoop vestigen op de advocaat. Hij deelde dit onderhoud aan de rechtsgeleerde mee.

— De heren zijn lastig, zei de advocaat. Ik zal mijn best doen, maar ik moet eerlijk bekennen, dat ik weinig aanzien heb. Wij worden behandeld als een overwonnen volk. Zij zijn onze bezetters!

Neen, veel hoop gaf de advocaat toch niet.

HET PROCES.

DENIJS van Balen, Aleida en La Ruwière verschenen te samen voor de rechtbank, die uitspraak zou doen. Ze werden niet met andere rovers geoordeeld. Men hield nog rekening met hun adelstand. Trouwens de bendeleden zouden ook in groepen verschijnen.

Doolage zag nu voor het eerst, sedert haar verblijf in de gevangenis, zijn vrouw. Nog mocht hij haar niet toespreken. Ze keek naar hem en in hun blik lag al hun wederzijdse liefde.

Bernard trilde van medelijden.

De rechtbank ondervroeg eerst Denijs: hij bekende alles. Hij was lid van de bende. Armoede had hem er toe gedreven. Maar hij beweerde nooit een moord gepleegd te hebben, tenzij in twist met Mariette. Zo had hij dat misdrijf voorgesteld... Mariette had hem bedreigd en hij schoot haar neer. Doch hij had nimmer gemoord om te stelen.

— De kapitein verklaart het anders, zei de voorzitter. Maar we zullen die kwestie laten rusten. Het woord is aan de openbare aanklager.

Het verhoor duurde dus niet lang. Trouwens, de krijgsraad wilde alles met

spoed afhandelen en steunde op het vooronderzoek.

De openbare aanklager, een Frans officier, wees er op, dat Denijs van Balen, als edelman, dubbel schuldig was en eiste de zwaarste straf. Had hij zelf geen moord gepleegd, door zijn solidariteit met de bende, was hij ook verantwoordelijk voor al de misdaden.

En het geval van Denijs was in enkele minuten afgehandeld.

Dan moest Aleida opstaan. Ze was doodsbleek. De voorzitter zag enige papieren in en las dan:

« Aleida van Balen, weze, nicht van » Denijs van Balen, woonachtig bij haar » oom, op het Vossenhol, tot zij naar » de Wolvenburg vluchtte en zich in het » geheim liet huwen met Bernard Doolage van Mater. Die vlucht geschiedde, » toen het bekend werd, dat de bende » streng vervolgd zou worden...

» Aleida van Balen leidde een geheim- » zinnig leven. Ze vertoonde zich weinig » aan de dorpelingen en blijkbaar » dan nog vermomd. Ze droeg een hoofd- » doek om haar gelaat te verbergen. » Maar als de dame werd ze veel gezien te Aalst, te Gent, te Oudenaarde » en voortdurend ging ze op reis... »

— Is dat niet zo? vroeg de voorzitter aan de beschuldigde.

— Mijnheer, ik heb de waarheid verklaard.

De voorzitter las voort:

« Betichte beweert, dat zij in de mening verkeerde, dat haar neef, Denijs » van Balen, handel dreef en zij voor » hem eerlijke boodschappen deed. Ze » werd misleid door haar neef. Anderzijds heeft ze grote sluwheid betoond » en het is onmogelijk aan te nemen, » dat zij haar neef niet doorgrondde. » Later wist ze, dat haar neef tot de » bende behoorde en toch vergezelde ze » hem nog... »

— Is dat niet zo? vroeg de voorzitter weer aan de beschuldigde.

— Om de plannen der bende te weten te komen en de bedreigde personen te waarschuwen.

— Maar ge moest uw neef aangeklaagd hebben bij het gerecht.

— Ik had medelijden met mijn oude oom en hoopte mijn neef tot andere gedachten te brengen, verklaarde Aleida. Daarom volgde ik hem. Mijn man, jonker Doolage, kan getuigen, hoe ik hem verwittigd en zelfs bevrijd heb.

— Dat kan ik voor God verklaren ! riep Bernard.

— Gij moet zwijgen ! snauwde de voorzitter. Heb eerbied voor het gerecht.

En zich weer tot Aleida wendend, vervolgde hij :

— Wij geloven gaarne, dat gij jonker Doolage gewaarschuwd hebt, maar gij waart verliefd op hem !

— Andere personen heb ik ook gewaarschuwd...

— Ja, en we hebben een getuige gehoord. Hij mag hier verschijnen en zijn verklaring afleggen. Roep hem, gebod de rechter tot een deurwaarder.

Een landbouwer verscheen en deelde mee, hoe Aleida hem ter kennis bracht, dat de bende een aanval op zijn hoeve zou doen.

De getuige mocht gaan.

— En wat betekent dit getuigenis ? vroeg nu de voorzitter. Aleida van Balen heeft enige mensen van het gevaar verwittigd. Zij dacht, als de bende aangehouden wordt, heb ik getuigen ten gunste... Ja, zij is sluw en iemand, die alles zo berekent, zou dan door haar neef misleid worden en menen, dat deze eerlijke handel drijft, als hij roof en geheelde goederen versjacht.

Doolage was verontwaardigd door zulk een uitlegging, maar de advocaat maande hem tot kalmte aan. Bernard begreep, dat hij uit de zaal zou gezet worden, indien hij nog onderbrak.

— Mijnheer, God weet, dat ik de waarheid heb verklaard ! sprak Aleida. Ik werd misleid door mijn neef.

Zij wendde zich tot Denijs en sprak :

— Ik zeg, dat gij mij hebt bedrogen, dat ik meende, hoe gij handel dreef. Verklaar het, dat ik op het Vossenhol

u heb gesmeekt geen roverijen te plegen, doch eerlijk te leven.

— Gij wilt alle schuld op mij schuiven ! riep Denijs. Gij hebt het geld van de bende aanvaard...

— God zal u oordelen...

— Stilte ! gebod de voorzitter.

Hij keek weer in zijn papieren.

— Aleida van Balen, ging hij voort, heeft de bende vooral gediend als bespiedster. Ook ontving zij de gelden van helers. Zij beschermde haar neef.

De openbare aanklager kreeg nu het woord.

— Ik heb geen medelijden met deze vrouw, zei hij. Had ze eerlijk bekend, ik zou verzachtende omstandigheden inroepen, maar haar huichelarij walgt me. Bespiedster zijn en nu komen wijsmaken, dat ze de slachtoffers waarschuwde. Een getuige is verschenen. Maar hoevelen heeft ze aangeduid als goede plaatsen, waar de bende iets halen kon ? Wij sparen haar, anders liet ik hier Jan De Lichte komen. De roverskapitein zou u verklaren, dat deze vrouw zijn geliefde is geweest...

— O, mijn God ! snikte Aleida. Ook dat wordt geloofd !

Doolage wrong de vuisten.

— Kalm ! fluisterde de advocaat. Mijn beurt komt.

— En de geliefde van een monster als Jan De Lichte, stelt zich hier voor als een heilige, die haar neef op betere wegen wil brengen. Ja, dat is walgelijk. Aleida van Balen is medeplichtige, solidaire aan de afschuwelijke misdaden van de bende. Wij hebben niet te onderzoeken, of ze zelve roofde, of moordde. Zij was de minnares van de kapitein. Tot wat heeft zij hem aangezet ? Dat is het geheim van hun liefdenest op het kasteel te Burst of elders. Ik vraag ook voor Aleida van Balen de zwaarste straf... We hebben genoeg medelijden betoond, door haar niet op de pijnbank te leggen. Nu geen zwakheid meer jegens een adellijke dame, die zulk een voorbeeld gaf aan de arme lieden.

De advocaat mocht nu spreken.

— Mijneren, zei hij, men kan alles ten beste en ten slechtste uitleggen. Hier geschiedt het laatste.

De openbare aanklager sprong driftig op.

— Ik zal geen beledigingen dulden ! hilde hij.

— Meester, sprak de voorzitter, ik verzoek u niet buiten uw taak te gaan. Zoek de verzachtende omstandigheden op... maar beledig ons niet. Wat gij beweert, komt hierop neer, dat wij onrechtvaardig zijn.

De rechtsgeleerde antwoordde, dat hij geen schimp bedoelde, maar al de officieren keken hem grimmig aan. Hij stond hier tegenover de bezettende macht, als een overwonnene...

De advocaat wees dan op de toestand van Aleida. Zij wilde de eer van haar huis redden en Denijs op de goede weg brengen. Daarvoor waagde ze veel, zodat nu de schijn tegen haar was. En wie beschuldigde haar ? Een rover als Denijs ! En dan de kapitein ! Maar naar Doolage werd niet geluisterd ! En Doolage had steeds getoond een rechtschapen man te zijn. Toen niemand handelde tegen de rovers, deed hij het. De advocaat herinnerde aan de feiten.

En Aleida steunde hem. In het geheim ! Ja, om haar oom te sparen en haar neef te redden ! De verdediger vertelde hoe Aleida Bernard waarschuwde, hem eens uit een kar bevrijdde, toen Denijs Doolage wegvoeren wilde.

Hij sprak roerend...

Maar eensklaps snauwde de voorzitter :

— Uw tijd is om...

— Het recht der verdediging...

— Dat werd u gegund, maar ge zoudt er misbruik van maken.

De advocaat deed dan beroep op Denijs, om toch nog de waarheid te verklaren en vroeg de vrijspraak.

De openbare aanklager haalde de schouders op en zag van het woord af.

Aleida stond op.

— Heren, riep ze, ge moogt me veroordelen, ge kunt doen wat ge wilt,

maar God weet, dat ik nooit onrecht deed en rein heb geleefd.

Doolage smeekte om ook te mogen spreken, maar ruw legde de voorzitter hem het zwijgen op. En de zaak Aleida was eveneens afgehandeld.

La Ruwière was gefolterd geworden en kon niet weerstaan. Hij droeg te veel wonden. Hij had nu niet de minste moed en bekende alles. Hij ook was zo laf Aleida te beschuldigen als medeplichtige van de bende. Een verdediger wilde hij niet. De jonker zat daar als een wrak.

Het Hof ging heen om te beraadslagen.

't Waren voor Doolage ogenblikken van vreselijke spanning.

De krijgsraad keerde spoedig terug.

De voorzitter nam een papier op. Diepe stilte hing over het publiek...

De rechter las het vonnis ; hij somde de beschuldigingen op, noemde ze bewezen en veroordeelde Denijs van Balen, Aleida van Balen en La Ruwière tot de doodstraf.

Ze zouden onthoofd worden op de Markt te Aalst.

— Aleida... mijn Aleida ! riep Bernard.

Maar soldaten sleurden hem dadelijk buiten.

En Aleida van Balen zelve lag bezwijmd op de bank. Men moest haar wegdragen.

Denijs grijsde, maar zei geen woord. Hij was doodsbleek. La Ruwière strompelde tussen twee soldaten heen.

Bernard stond in de voorhal te snikken. De advocaat ontbood een koets en hielp er de jonker in.

— Voer ons naar Mater, zei hij tot de koetsier.

— Neen, ik blijf te Aalst ! zei Bernard.

— Luister naar mij ! hernam de verdediger. We moeten alles doen om genade te verkrijgen. Zo gij te Aalst blijft zult ge onverantwoordelijke dingen doen en de officieren verbitteren. Laat ons

kalm overleggen... nu niet... maar op uw kasteel. Ik vergezel u.

— Maar laat mij eerst mijn vrouw zien...

— Men zal weigeren.

— Zijn het dan monsters ?

— Zie, ge begint al ! Dat is niet de weg, om genade te verkrijgen. Doe wat ik u aanraad. We zullen uw vrouw redden.

De koets reed heen. Als een gebroken man lag Bernard in de kussens. Soms wilde hij met geweld naar buiten, om het te Aalst uit te roepen, dat het vonnis een schande was. Dan smeekte hij zijn vrouw te mogen gaan bezoeken. Maar de verdediger gelukte er in hem te kalmeren.

Dutoit was niet in de zaal geweest. Hij hoorde de uitspraak.

— Nu heb ik mijn grootste kans, zei de schelm. Aleida is mijn schone... Ik zal haar bevrijden, als ze me volgen wil. En ze zal niet weigeren...

EEN GAST OP DE WOLVENBURG.

DE beide Blommaerts kwamen van Maria-Horebeke. Het was reeds duister. Eensklaps hoorden ze geroep en geschreeuw. De neven liepen in de richting vanwaar het lawaai klonk. Vijf, zes mannen vielen twee ruiters aan.

De Blommaerts spraken niet, maar snelden toe en slingerden twee der kereels in de gracht. De anderen sprongen achteruit. Een der Blommaerts haalde een pistool te voorschijn en schoot naar de schelmen. Dadelijk verdwenen allen in het woud.

De ruiters bleken Franse officieren. De neven konden weinig met hen spreken, maar wenkten hen me te gaan. Ze leidden de militairen naar de Wolvenburg en riepen om Sander, die de Franse taal wat machtig was.

— We meenden dat de rovers hier uitgeroeid waren, zei een der officieren. Maar het blijkt van niet.

— Ha, er zwerven nog van die schurken rond, antwoordde Sander.

— Deze beide dappere mannen hebben ons bevrijd. We werden plots verast en de schurken beletten ons de wapens te trekken. Ze eisten geld. We moeten naar Aalst. Is dat nog ver ?

— Zeven uur gaans... Maar overnacht op de Wolvenburg, nodigde Sander. Mijn meester is wel niet thuis, doch ik handel naar zijn geest als ik u gastvrijheid aanbied.

De officieren namen gaarne het voorstel aan. Het avontuur schrok hen af, om de tocht voort te zetten.

Elsje diende een flink avondmaal op. De Fransen voelden zich hier dadelijk welbehaaglijk.

Een uur later hield een koets stil. De brug werd neergelaten. En uit het rijtuig stapte Bernard. Sander deelde dadelijk mee, welke gasten er waren.

— Ik kan niemand zien, stamelde Doolage. O, Sander, het is monsterachtig... ze hebben de vrouwe ter dood veroordeeld.

De knecht sprong van schrik achteruit...

— Ter dood ! kreet hij. Is dat gerecht ?

De advokaat had wel op de mededeling gelet. Twee Franse officieren.

— Leid ons bij die heren, zei hij tot Sander.

— Neen, neen, wedervoer Bernard. In deze stemming wil ik alleen zijn.

— Moed, vriend. En laat ons aan Aleida denken !

De verdediger sprak even met Doolage en plots zei deze :

— O, ja... we gaan bij die heren !

— Maar dan moet ge een flinker houding aannemen... Gedraag u als een man !

En Bernard en de advokaat gingen bij de beide officieren. De heer van de Wolvenburg maakte zich bekend. Beide Fransen groetten beleefd. Een voerde het woord. De advokaat zag al dadelijk, dat hij een opperofficier was en zeker

vergezeld werd door zijn ordonnans-officier.

— Ik ben kolonel de Pontichère, zei de hogere officier. En ik dank u zeer hartelijk voor uw gastvrijheid.

En na de voorstellingen, hernam de kolonel :

— Ik moet ook hulde brengen aan uw dienaren, aan hun moed en dapperheid. Na de berichten die wij van de Groot-Provoost uit Aalst kregen, meende ik hier veilig te kunnen reizen. Maar wij ondervonden het anders. En ik zal te Aalst mijn ontevredenheid betuigen. Wij vragen geen optimistische maar juiste verslagen.

— Mijnheer de kolonel, gij komt hier als een engel uit de hemel, sprak nu ook Aleida's verdediger. Gij hebt ondervonden, hoe de dienaren van de Wolvenburg dadelijk tegen de rovers optreden...

— Inderdaad !

— En daarin volgen zij het voorbeeld van hun meester...

— Ik twijfel er niet aan.

— Welnu, te Aalst is er een Frans officier, die mijnheer Doolage op alle manieren belastert en er in gelukt is, hem bij de Groot-Provoost als een verdachte voor te stellen. Ik zal die naam noemen : hij heet Dutoit en is kommandant van de stad.

— Wat voert die idioot daar nog het bevel ? riep de Pontichère uit. Hij heeft nooit iets gedaan om de orde te handhaven.

— En daarvan kan ik u staaltjes meedelen, zei Bernard bij wie de hoop plots oplaaide.

Hij vertelde nu hoe hij met Dutoit kennis maakte, maar van deze geen daadwerkelijke hulp ontving bij de strijd tegen de rovers. Hij verhaalde ook hoe Dutoit Aleida van Balen achtervolgde. Hij schetste het leven van Aleida, toonde aan, hoe zij door haar neef misleid werd, de bende dan tegenwerkte en eindelijk naar de Wolvenburg vluchtte.

De kolonel luisterde met de meeste aandacht en belangstelling.

— En die dame is uw vrouw geworden ? vroeg hij.

— Ja, kolonel...

— Dat is een hele roman...

— Maar nu komt het drama...

En Bernard vertelde hoe zijn vrouw aangehouden, opgesloten en heden veroordeeld was geworden.

De kolonel was verbluft.

— En Dutoit leidde tot de aanhouding ? kreet hij. Wat een gemis aan tact...

Bernard moest nog nadere bijzonderheden mededelen. Hij sprak over de weigering zijn vrouw te mogen bezoeken en haar zelfs te verdedigen. Men had hem de gelegenheid niet gegund te bewijzen, hoe Dutoit eens bij Roborst voor de rovers op de vlucht ging, de gevangenen achterliet, die dan door Bernard toch voor het gerecht behouden werden. Maar Dutoit hield te Aalst een zegevierende intocht en verzweg de waarheid.

— Dat proces moet herzien worden, verklaarde de heer de Pontichère.

— O, mogen we op uw medewerking rekenen ? vroeg Doolage.

— Ja ! Een mandaat om te Aalst op te treden heb ik echter niet. Ik moet daar iemand spreken en zal me dan naar Brussel begeven. Mijn broer is bijzondere sekretaris van de gouverneur. Hij kan u helpen en zal het doen.

— Zo het niet te laat wordt, vreesde de verdediger.

— Wel, luister ! Kan iemand van u naar Brussel rijden ?

— O, ik natuurlijk ! riep Bernard uit.

— Goed, ik geef u een brief mee voor mijn broer. Ik zal hem vragen om aan de gouverneur te verzoeken bevel te geven het proces van uw echtgenote te herzien.

— O, ik dank u ! hernam Doolage ontroerd. Wilt gij die brief dadelijk schrijven, dan vertrek ik onmiddellijk.

— Vannacht nog ?

— Ja, ik heb geen rust.

— Is de dag der terechtstelling al bepaald ? vroeg de kolonel.

— Neen, antwoordde de verdediger, maar we moeten op onze hoede zijn voor alle verrassingen.

— En ik vrees de duivelse invloed van Dutoit, voegde Bernard er bij.

— Morgen ben ik te Aalst en ik zal de Groot-Provoost dadelijk over de kwestie spreken, beloofde de kolonel. Het is een uitzonderlijke rechtbank, ingesteld om zo spoedig mogelijk de orde te herstellen. En er bestaat geen beroep, maar de Groot-Provoost weet toch wel, dat die maatregel genomen werd om de duidelijk van schuld bewezen rovers te kastijden.

— De zaak van Aleida werd met overijling afgehandeld, verzekerde de verdediger. Men ontnam mij zelfs het woord.

De kolonel schreef de brief aan zijn broer.

Bernard sprak even met de Blommaerts, die dadelijk bereid waren hem naar Brussel te vergezellen. Men ging nog een paard lenen op een hoeve. Een uur later verliet het drietal het kasteel.

Bernard ging een laatste poging doen om Aleida van Balen te redden. De advocaat zou de volgende dag de officieren naar Aalst vergezellen en daar voor de arme veroordeelde werken.

EEN TERECHTSTELLING.

TOEN de volgende morgen de beide officieren en de advocaat naar Aalst reden — de laatste in de koets waarmede hij de vorige avond naar Mater gekomen was — zagen ze te Latem een groep personen voor een plakkaat aan de kerkmuur staan.

De verdediger liet stoppen en wilde weten, wat er daar bekend gemaakt werd.

't Was het bericht dat Denijs van Balen en La Ruwière de volgende dag te Aalst in het openbaar onthoofd zouden worden.

— Gelukkig, Aleida toch nog niet, zei de advocaat.

Hij deelde de kennismaking aan de officieren mee en sprak :

— Ge ziet, dat er niet getalmd wordt. De vrouw is wel niet vermeld, maar straks kan een nieuw plakkaat verschijnen.

— Ik zal al mijn invloed gebruiken om het te verhinderen ! verzekerde de Pontichère.

Ook in andere dorpen hing de plakbrief. En veel mensen namen zich voor de terechtstellingen te gaan bijwonen. Het waren de eerste van de bende. En jonker La Ruwière was immers algemeen bekend. Hij had zo'n grote populariteit genoten. En nu op het schavot ! Ja, velen wilden dat toch zien.

Na de middag bereikte het drietal de stad. De kolonel beloofde, dat hij na het noenmaal dadelijk met de Groot-Provoost zou spreken. De verdediger wenste hem te vergezellen, wat de heer de Pontichère goedkeurde.

Te drie uur betraden zij het Landhuis. Ze werden dadelijk in het kabinet van de Groot-Provoost geleid. Deze begroette hoffelijk de kolonel en zijn oronnans, maar keek wantrouwend naar de verdediger, die hij wel herkende.

De kolonel vertelde zijn avontuur van de vorige avond en zei op spottende toon :

— Volgens al de verslagen te Parijs aangekomen, had ik redenen om te geloven dat Vlaanderen nu van rovers gezuiverd was.

De Groot-Provoost, die onafhankelijk stond tegenover deze officier, vroeg vrij scherp :

— Wilt ge me een les geven ?

— Ik stel alleen een toestand vast.

— Er zijn meer dan twee honderd rovers en medeplichtigen gevangen, ofschoon ik lang op de nodige troepen heb moeten wachten. En ik zal er toch niet verantwoordelijk voor zijn, zo hier en daar nog schelmen opduiken ! Het is wel zonderling, dat dit weer nabij de Wolvenburg geschiedt.

— Waarom ? vroeg de kolonel.
— Omdat de heer van de Wolvenburg een vreemde rol heeft gespeeld.

— Als medeplichtige ?

— Soms zou men het geloven. Zijn vrouw is gisteren als lid van de bende ter dood veroordeeld. Daar haar verdediger u vergezelt, vermoed ik, dat gij mij eigenlijk over die kwestie komt spreken.

— Dat is ook zo, maar vooral moet ik de heer Doolage tegen alle verdachtmakingen verdedigen.

— Uw handelwijze bevreemdt me. Ge wekt de schijn, kolonel, of ik lichtvaardig over de heer Doolage oordeel. Mij dunkt dat ik, die hier het gerecht bestuur, meer op de hoogte zal zijn van de toestand dan gij.

— Dienaren van de heer Doolage snelden ons tegen de bandieten ter hulp zonder dat ze wisten wie wij waren. Zulk een feit bewijst, dat er nabij de Wolvenburg geen roverijen worden geduld. En dan heb ik staaltjes gehoord over het optreden van mijnheer Doolage, die wel een bewijs zijn van zijn moed. Neen, ik wil mij niet in uw bevoegdheid mengen, maar ik verzoek u dringend om het geval van mevrouw Doolage te schorsen.

— Dat geval is afgehandeld ! verklaarde de Groot-Provoost uit de hoogte.

— Maar het vonnis ?

— Zal uitgevoerd worden !

— Ik kan het onmogelijk geloven, dat een echtgenote van een man als de heer Doolage schuldig is.

— De krijgsraad heeft haar schuldig bevonden.

— Men kan dwalen.

— Ik wens dit onderhoud niet voort te zetten in aanwezigheid van een burger, hernam de Groot-Provoost op de toon van beledigde.

— O, ik zal mij dadelijk verwijderen sprak de advokaat.

Hij verliet het vertrek.

— Kolonel, ik vind uw optreden ongepast, zei de Groot-Provoost. Ge randt mijn gezag aan.

— Niet in het minst...

— Ge luistert naar die advokaat. Ik had verwacht dat gij eerst bij mij te rade zoudt gekomen zijn.

— Die ontmoeting was toevallig. De heer Doolage heeft me door zijn dienaaren eerst, door zijn gastvrijheid dan, een gewichtige dienst bewezen. Hij smeekt me te pleiten voor zijn vrouw. En ik zou weigeren ?

— Dat beweer ik niet, maar uw toon !

— Was heel korrekt en ik neem op dit gebied geen lessen van u aan. Ik zal meer zeggen. Ik weet, dat Dutoit in deze kwestie een rol heeft gespeeld. Ik ken die gast. Ik kan begrijpen dat ze hem kommandant van een kleine provinciestad maakten, maar niemand had toen vermoed, dat Aalst zulk een belang zou krijgen. Dutoit is een kwast, een snoever, een losbol en een lafaard. Dat is sterk uitgedrukt, nietwaar ? De kerel heeft eens tot mijn regiment behoord en ik heb hem laten verplaatsen. En nu is hij hier nog een soort potentaat.

— Kolonel, ik zal oordelen over de getuigenissen die tegen Aleida van Balen aangevoerd zijn. Ik zou u kunnen bewijzen, hoe huichelachtig die vrouw zich gedraagt, maar ik wens dit gesprek te staken. Ik geloof niet, dat gij opdracht hebt gekregen, om toezicht uit te oefenen op mijn rechtszaken, want in dat geval nam ik dadelijk ontslag.

— Dus ge neemt niet aan, dat een mens kan dwalen ? Ge wilt van mij niet geloven, dat Dutoit een onbetrouwbaar mens is, ofschoon ik de gast ken ? Is deze mededeling niet van invloed om u te doen nadenken ?

— Dutoit trad niet op als getuige tegen Aleida van Balen.

— Neen, maar hij maakte de heer Doolage zo verdacht, dat aan deze verhinderd werd voor zijn vrouw op te treden. Dutoit schiep een verdorven atmosfeer rond de zaak Aleida van Balen ! En hij is daar sterk in, ik weet het.

— Kolonel, wenst gij mij nog over

iets anders te spreken ? vroeg de Groot-Provoost koel.

— Dank u ! Ik deel u alleen mede, dat ik al mijn invloed zal gebruiken bij de gouverneur te Brussel, om de herziening van dit proces te verkrijgen.

— Zo ! riep de Groot-Provoost, die zijn woede nauwelijks beheersen kon. Dat lijkt op gekonkel met de advokaat, die natuurlijk de kriegsraad van lichtzinnigheid en onrechtvaardigheid beschuldigt.

— Neen ! Er is hier geen sprake van gekonkel, maar van menselijkheid. En ik kan niet toelaten, dat een Dutoit de eer van ons leger in gevaar brengt.

— Altijd weer Dutoit.

— Die Aleida van Balen met zijn zogenaamde liefde achtervolgde en haar echtgenoot reeds beledigde, voor er kwestie was van een aanhouding !

— Praatjes van mijnheer Doolage, maar ik herhaal nog eens, dat ik ons gesprek daarover als geëindigd beschouw.

De kolonel groette en ging heen. Hij dacht aan de tocht van Doolage, al zei hij er niets van.

De Groot-Provoost ontbood een officier.

— Hoe laat heeft morgen de terechtstelling plaats van Denijs van Balen en La Ruwière ? vroeg hij.

— Om elf uur.

— Om twaalf uur zal het vonnis van Aleida van Balen uitgevoerd worden.

De officier ontstelde. Die woorden klonken zo gruwelijk.

— Zorg dat het plakkaat onmiddellijk gedrukt en verspreid wordt, hernam de Groot-Provoost. Deel mijn bevel mede aan de dienst der terechtstelling.

De officier zei niets en verliet het kabinet.

— Ik zal de eer van mijn kriegsraad handhaven, mompelde de Groot-Provoost. Ha, kolonel de Pontichère wil tegen ons konkelen bij de gouverneur. Dan zullen we, door hem voor een volongen feit te stellen, bewijzen, dat wij

onafhankelijk en zelfstandig zijn. Mij is de post toevertrouwd en ik zal oordelen of een proces dient herzien te worden.

IN DE CEL.

HET was avond. Aleida zat somber in haar cel. Ze vreesde de dood niet, maar ze verlangde naar het bezoek van Bernard.

O, ze wilde hem spreken. Ze twijfelde niet aan zijn gevoelens jegens haar, maar ze moest hem horen verklaren dat hij de beschuldiging van Jan De Lichte verafschuwde. Ze had al dikwijls aan de cipier naar hem gevraagd en ook een verzoek gedaan aan de bestuurder der gevangenis. Toch wachtte ze tevergeefs.

Soms bekreop haar de vrees, dat Bernard niet wilde komen, om die laster van de gruwelijke roverskapitein. Maar dadelijk daarop verwierp ze die veronderstellingen. Bernard wist, dat ze rein was. Men belette hem haar te bezoeken.

Zo zat Aleida weer te mijmeren toen Dutoit binnentrad.

— Gij weer ? riep ze verontwaardigd. Ga heen ! Ge zegeviert immers... Zo denkt ge toch ! Ik ben ter dood veroordeeld... Ge kunt me scheiden van mijn echtgenoot...

— Ik ? Heb ik u beticht ? O, Aleida, ge moogt niet sterven ! Moest het vonnis uitgevoerd worden, ik verging van droefheid.

— Zwijs, ellendeling.

— Gij gelooft me niet, en ik zal u bewijzen, dat ik oprecht ben. Ik wil u bevrijden. Er is nog één kans. Doolage zal voor u niet pleiten. Hij komt immers niet, hij gelooft wat de roverskapitein zegde.

— O, gij lasteraar ! riep Aleida. Ge denkt also het vergif in mijn hart te brengen !

— Waar blijft hij dan ?

— Uw gekonkel belet hem te komen.

— Wat zijt ge onrechtvaardig ! Laat ik kort zijn ! Aleida, ik heb u lief en

ik wil mijn post opgeven, me aan straf blootstellen, om met u te vluchten.

— Geen woord meer...

— O, talm niet, of het is te laat ! Gij weet niet, welk besluit er genomen is.

Een schok beroerde de tengere vrouw. Een besluit ? Maar ze beheerste zich en beval :

— Verlaat de cel !

— Aleida...

— Help ! schreeuwde de gevangene.

Dutoit mompelde een vloek. Zo sneed Aleida alle verdere onderhandelingen af.

— Nog een woord ! smeekte hij.

— Help, help ! gilde de fiere veroordeelde.

Toen verliet de schelm haastig de cel.

Bij de cipier stond een krijgsman. Het was kolonel de Pontichère, die de gevangenis bezocht. Men had hem binnengelaten om zijn rang.

— Lafaard ! zei hij nu op gedempte toon.

Dutoit week achteruit.

— Ha, gij komt uit de cel van uw slachtoffer, hernam de Pontichère verachtelijk. Moest gij haar nog eens honen ?

— Maar kolonel, ge vergist u, stamelde Dutoit die nog niets wist van het onderhoud tussen de kolonel en de Groot-Provoost.

Eensklaps verscheen de laatste. Hij richtte zich tot de cipier en zei nors :

— Niemand mag zonder geschreven toelating van mij bij de gevangenen of zelfs in gelijk welk een cel gaan. Begrepen ?

De kolonel verwijderde zich enige schreden. De Groot-Provoost volgde hem en sprak :

— Ge zijt hier op mijn gebied.

— Goed, ik zal het gebouw verlaten. Ik weet echter weer meer van Dutoit.

— Dutoit blijft hier buiten rekening.

— Hij mag de cel niet bezoeken van Aleida van Balen...

— Neen !

— Dan komt uw verbod te laat, want

hij was daar en ik hoorde de gevangene om hulp roepen.

— Het onderzoek dienaangaande behoort tot mijn bevoegdheden.

— Ja... maar menselijkheid tot de plichten van ieder... en wat ik gezien en gehoord heb, weet ik nu. Ik wilde u juist bezoeken. Zoeven vernam ik dat de terechtstelling van die ongelukkige vrouw op morgen bepaald is.

— Dat is een besluit waarover ik aan niemand rekenschap verschuldigd ben dan aan de minister van rechtswezen.

— Hier vertegenwoordigd door de gouverneur te Brussel.

— Goed dan, dus aan de gouverneur en ik neem die verantwoordelijkheid op mij.

— Ge weet toch, dat er voor Aleida van Balen een beroep op de gouverneur wordt gedaan. Ik smeed u, die beslissing af te wachten. Ge hoort dat ik u smeed.

— Na mij op allerlei wijzen beledigd te hebben.

— Verschoning ! En welnu dan... ik bied u mijn verontschuldigen aan, zo ik u ongepaste woorden gezegd heb. Ik pleit voor de jonge vrouw.

— Wel, ik zal uw verzoek overwegen en laat de kwestie nu rusten.

De kolonel dankte de Groot-Provoost voor zijn besluit, maar bij nader nadenken wilde hij nog onmiddellijk een boede naar Brussel zenden.

De Groot-Provoost grijsde.

— Zo ben ik die moeial kwijt, mompelde hij. Hij heeft me opnieuw gehoond door hier binnen te dringen. En dan zijn toon ! Hij verzamelt getuigenissen om me te bestrijden. Goed, ik zal hem tonen, dat ik zelfstandig ben en zijn konkelarijen niet vrees.

Hij wendde zich tot Dutoit, die ongerust in de gang wachtte.

— Zijt ge in de cel van Aleida van Balen geweest ? vroeg hij.

— Ja, antwoordde deze. Men heeft mijn naam in dit geding gemengd en ik wilde haar nog bewegen door een

bekentenis, om aldus te bewijzen, dat ik buiten haar geval sta.

Zo loog Dutoit, die wel bemerkte had, dat de verhouding tussen de Groot-Provoost en de kolonel niet vriendschappelijk was.

— Ge moest dat niet doen, bromde de Groot-Provoost. Gij behoort tot het leger en al deze kwesties gaan het militair gerecht aan. Wees op uw hoede voor kolonel de Pontichère. Hij kiest partij voor Doolage, maar ik heb hem flink de waarheid gezegd. Dus blijf voortaan uit de gevangenis.

— O, zeker !

— Ge hebt toch aan die arme vrouw niet medegedeeld, dat haar vonnis morgen uitgevoerd wordt ?

— Neen !

— Goed ! We moeten vannacht geen tonelen hebben. Ze zal het morgen horen... Zo besparen we haar bange uren.

De Groot-Provoost ging nu horen of alle maatregelen waren getroffen voor de driefvoudige terechtstelling.

Aleida van Balen zat te wenen op haar bankje. O, die voortdurende beledigingen ! Zwaarder dan het vonnis trof haar de hoon, dat men haar hield voor een onreine, een gevallen vrouw.

Welk besluit bedoelde Dutoit ? Moest ze morgen sterven ? O, ze was bereid. Maar waar bleef Bernard ?

Haar hart schreide om hem. Zou men haar dan de laatste troost niet gunnen hem nog eenmaal te ontmoeten en door hem bemoedigd te worden ?

— O, Bernard, kom toch ! snikte ze.

DE BOODSCHAP.

DE avond kwam op de Wolvenburg een patroelje soldaten. Sander ontving hen. Een officier vroeg naar jonker Doolage.

— Mijn meester is naar Brussel, antwoordde de knecht.

— En wanneer komt hij terug ?

— Ik kan het niet zeggen.

— Ik heb een gewichtige boodschap voor hem. Ik zal ze u overgeven. Morgen om twaalf uur, dus op de middagstond, wordt Aleida van Balen terechtgesteld.

— Wat ! kreet Sander verschrikt. Wordt de vrouwe onthoofd ? Bedoelt ge dat ?

Hij gilde dit in het Vlaams, kon de Franse woorden niet vinden en maakte in zijn angst het gebaar van de straf.

— Ja, ja, zo is het, hernam de officier. Morgen om twaalf uur. Morgenvoormiddag kan mijnheer Doolage haar komen bezoeken.

(wordt vervolgd)

WAARDE LEZERS EN LIEVE LEZERESSEN,

Toekomende week eindigt « Het Spook van de Wolvenburg ».

In dit laatste nummer een aangenaam nieuws dat U voorzeker zal genoeg doen !!